

महाराष्ट्रातील जिल्ह्यांचे आणि भारतातील राज्यांचे निवडक निर्देशक २०२१-२२

Selected Indicators for Districts in Maharashtra and States in India 2021-22

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, नियोजन विभाग, महाराष्ट्र शासन
DIRECTORATE OF ECONOMICS & STATISTICS,
PLANNING DEPARTMENT, GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

महाराष्ट्रातील जिल्ह्यांचे आणि भारतातील राज्यांचे
निवडक निर्देशक सन २०२१-२२

**SELECTED INDICATORS FOR DISTRICTS IN
MAHARASHTRA AND STATES IN INDIA 2021-22**

Contributors to the Publication

Dr. J. V. Chaudhari, Director

Shri. K. V. Phirke, Additional Director

Shri. R. D. Adivarekar, Joint Director

Smt. S. C. Dixit, Deputy Director

Shri. N. S. Raut, Research Officer

Smt. P. S. Bacchav, Assistant Research Officer

Smt. S. V. Kadam, Assistant Research Officer

Shri. M. S. Dudhmal, Head Draftsman

महाराष्ट्रातील जिल्हांचे व भारतातील राज्यांचे निवडक निर्देशक २०२१-२२

अनुक्रमणिका			
अ. क्र.	निर्देशक क्र.	संबंधित माहितीवर आधारित जिल्हावार निवडक निर्देशक	पृ.क्र.
१	३ ते ३०	लोकसंख्येची ठळक वैशिष्ट्ये	२-६
२	३१ ते ३३	सर्वसाधारण पर्जन्यमान	६
३	३४ ते ३६	रुग्णालय, वैद्यकीय संस्थांतील खाटा व नोंदविलेल्या मृतांची संख्या	६-७
४	३७ ते ४१	शैक्षणिक संस्थांची संख्या, पटावरील विद्यार्थी व शिक्षकांची संख्या	७
६	४२	मुद्रणालयांची संख्या	८
७	४३	पुस्तके व प्रकाशनांची संख्या	८
८	४४ ते ६०	कसलेले निव्वळ क्षेत्र, एकापेक्षा अधिक वेळा पेरणी केलेले क्षेत्र, प्रमुख पिकांचे सरासरी उत्पादन	८-१०
९	६१ ते ९६	वहित धारण जमिनीच्या आकार गटानुसार एकूण, अ.जा. व अ.ज. प्रवर्गातील धारकांची टक्केवारी व गटानुसार जमिनीचे क्षेत्र	११-१६
१०	९७ ते ९९	निव्वळ पेरणी क्षेत्र, सिंचनाखालील स्थूल व निव्वळ क्षेत्र	१७
११	१००	प्रत्यक्ष सिंचित क्षेत्राची निर्मित सिंचन क्षेत्राशी टक्केवारी	१७
१२	१०१ ते १०४	पशुधना संबंधित आकडेवारी	१८
१३	१०५ व १०६	वन क्षेत्र व वनोत्पादन	१८
१४	१०७ ते १२४ व १४०	सहकारी संस्थांविषयक आकडेवारी	१९-२१, २५
१५	१२५ ते १२७	कारखान्यांची व कारखान्यातील कामगारांची संख्या	२१
१६	१२८	विद्युतीकरण झालेली शहरे व गावांची संख्या	२२
१४	१२९ व १३०	घरगुती, औद्योगिक कारणासाठी विजेचा दरडोई वापर	२२
१५	१३१	मोटार वाहनांची संख्या	२२
१६	१३२ व १३३	रस्त्यांची लांबी	२३
१७	१३४ व १३५	लोहमार्गांची लांबी	२३
१८	१३६ व १३७	टपाल व तार कार्यालय व टपाल पेट्यांची संख्या	२४
१९	१३८	दूरध्वनींची संख्या	२४
२०	१३९	वाणिज्यिक बँकांची संख्या	२४
२१	१४१ व १४२	जिल्हा परिषदांचे उत्पन्न व खर्च	२५
२२	१४३ व १४४	आस्थापना व रोजगारा संबंधित आकडेवारी	२५

अ.क्र.	निर्देशक क्र.	संबंधित माहितीवर आधारित राज्यनिहाय निवडक निर्देशक	पृ.क्र.
१	३ ते २१	लोकसंख्येची ठळक वैशिष्ट्ये	२८-३०
२	२२ ते ३०	वित्तविषयक निर्देशक	३०-३१
३	३१ ते ३५	अनुसूचित वाणिज्यिक बँका	३२
४	३६ ते ३७	प्रधानमंत्री मुद्रा योजना	३२
६	३८	वार्षिक कर्ज योजना	३३
७	३९	वार्षिक पर्जन्य	३३
८	४०	वहिती जमिनीचे सरासरी क्षेत्र	३३
९	४१ ते ४६	प्रमुख पिकांचे प्रति हेक्टर उत्पादन	३३
१०	४७	दरडोई अन्नधान्यांचे उत्पादन	३४
११	४८	दर हेक्टर पिकांखालील क्षेत्रामागे खतांचा वापर	३४
१२	४९	एकूण सिंचित क्षेत्राची पिकाखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी	३४
१३	५०	प्रति शेतकरी निव्वळ पेरणी क्षेत्र	३४
१४	५१	निव्वळ पेरणी क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	३४
१५	५२	पिकांची सघनता	३४
१६	५३ ते ५४	वन विषयक आकडेवारी	३४
१७	५५ ते ५८	वार्षिक उद्योग पाहणी	३५
१८	५९ ते ६२	रोजगार विषयक आकडेवारी	३५-३६
१९	६३ ते ६४	श्रमशक्ती सहभाग दर	३६
२०	६५ ते ६८	आर्थिक गणना	३६
२१	६९ ते ७५	विद्युत विषयक आकडेवारी	३७
२२	७६	दर लाख लोकसंख्येमागे मोटर वाहनांची संख्या	३८
२३	७७ ते ७८	रस्ते व लोहमार्गांची लांबी	३८
२४	७९ ते ८०	दूरध्वनी	३८
२५	८१ ते ८३	साक्षरतेची टक्केवारी	३९
२६	८४ ते १०४	शिक्षण विषयक आकडेवारी	३९-४१
२७	१०५ ते ११३	मानव विकासाचे मुलभूत निर्देशक	४२
२८	११४ ते ११७	महिला व बाल विषयक आकडेवारी	४३
२९	११८	दर लाख लोकसंख्येमागे रास्त भाव धान्य / शिधावाटप दुकानांची संख्या	४३
३०	११९	दारिद्र्य रेषेखालील लोकसंख्येची टक्केवारी	४३
३१	१२०	शौचालय सुविधा उपलब्ध असलेल्या कुटुंबांची टक्केवारी	४३
३२	१२१	मानव विकास निर्देशक	४३

जिल्हावार निवडक निर्देशक

District wise Selected Indicators

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनुक्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	दर चौरस कि. मी. भौगोलिक क्षेत्रामागे लोकसंख्येची घनता / Density of population per sq. km. of geographical area	जिल्ह्यातील लोकसंख्येची राज्यातील लोकसंख्येशी टक्केवारी/ Percentage of Districts population to State Population	स्त्री-पुरुष प्रमाण (प्रति हजार पुरुषांमागे स्त्रियांची संख्या) / Sex Ratio (No. of females per thousand males)	बालकांमधील मुलामुलींचे प्रमाण (०-६) वर्षे / Child Sex ratio in (0-6 Years)	नागरी लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of urban population to total population
	संदर्भ वर्ष	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
१.	मुंबई शहर	19,652	2.7	832	914	100.0
२.	मुंबई उपनगर	20,980	8.3	860	913	100.0
३.	ठाणे	1,157	9.8	886	924	77.0
४.	पालघर					
५.	रायगड	368	2.3	959	935	36.8
६.	रत्नागिरी	197	1.4	1,122	936	16.3
७.	सिंधुदुर्ग	163	0.8	1,036	922	12.6
	कोकण विभाग	931	25.5	894	921	78.0
८.	नाशिक	393	5.4	934	890	42.5
९.	धुळे	285	1.8	946	898	27.8
१०.	नंदुरबार	277	1.5	978	944	16.7
११.	जळगाव	360	3.8	925	842	31.7
१२.	अहमदनगर	266	4.0	939	852	20.1
	नाशिक विभाग	323	16.5	938	876	30.7
१३.	पुणे	603	8.4	915	883	61.0
१४.	सातारा	287	2.7	988	895	19.0
१५.	सांगली	329	2.5	966	867	25.5
१६.	सोलापूर	290	3.8	938	883	32.4
१७.	कोल्हापूर	504	3.4	957	863	31.7
	पुणे विभाग	409	20.9	941	880	41.2
	उर्वरित महाराष्ट्र *	485	62.9	921	894	53.3
१८.	औरंगाबाद	365	3.3	923	858	43.8
१९.	जालना	255	1.7	937	870	19.3
२०.	परभणी	295	1.6	947	884	31.0
२१.	हिंगोली	244	1.0	942	882	15.2
२२.	बीड	242	2.3	916	807	19.9
२३.	नांदेड	319	3.0	943	910	27.2
२४.	उस्मानाबाद	219	1.5	924	867	17.0
२५.	लातूर	343	2.2	928	889	25.5
	औरंगाबाद विभाग	289	16.7	931	870	27.1
	मराठवाडा	289	16.7	931	870	27.1
२६.	बुलढाणा	268	2.3	934	855	21.2
२७.	अकोला	320	1.6	946	912	39.7
२८.	वाशिम	244	1.1	930	863	17.7
२९.	अमरावती	237	2.6	951	935	35.9
३०.	यवतमाळ	204	2.5	952	922	21.6
	अमरावती विभाग	245	10.0	944	900	27.7
३१.	वर्धा	206	1.2	946	919	32.5
३२.	नागपूर	470	4.1	951	931	68.3
३३.	भंडारा	294	1.1	982	950	19.5
३४.	गोंदिया	253	1.2	999	956	17.1
३५.	चंद्रपूर	193	2.0	961	953	35.2
३६.	गडचिरोली	74	1.0	982	961	11.0
	नागपूर विभाग	229	10.5	964	941	42.2
	विदर्भ	236	20.5	954	919	35.1
	महाराष्ट्र	365	100.0	929	894	45.2

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनुसूचित जातींच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of Scheduled Castes population to total population	अनुसूचित जमातींच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of Scheduled Tribes population to total population	लोकसंख्येचा दशवार्षिक वृद्धिदर (टक्के) / Decadal growth rate of population (Per cent)	गावाची सरासरी लोकसंख्या (दर गावामागे ग्रामीण लोकसंख्या) / Average village size (rural population per village)	प्रति तहसिल गावांची सरासरी संख्या / Average number of villages per tehsil	District
(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	Reference Year
(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(2)
7.1	0.8	(-)7.6	--	--	Mumbai City
6.2	1.1	8.3	--	--	Mumbai Suburban
6.6	13.9	36.0	1,494	114	Thane
5.1	11.6	19.3	895	124	Palghar
4.1	1.3	(-)4.8	883	170	Raigad
6.5	0.8	(-)2.2	1,004	93	Ratnagiri
6.3	7.0	14.9	1,080	124	Sindhudurg
9.1	25.6	22.3	1,829	128	Konkan DIV.
6.2	31.6	20.1	2,196	169	Nashik
2.9	69.3	25.7	1,476	155	Dhule
9.2	14.3	14.9	1,942	99	Nandurbar
12.6	8.3	12.4	2,296	113	Jalgaon
9.1	23.3	18.1	1,954	122	Ahmednagar
12.5	3.7	30.4	1,986	132	Nashik DIV.
10.8	1.0	6.9	1,416	156	Pune
12.5	0.6	9.2	2,900	73	Satara
15.0	1.8	12.2	2,554	104	Sangli
13.0	0.8	10.0	2,214	100	Solapur
12.8	2.2	17.3	2,077	114	Kolhapur
9.2	9.7	16.5	1,729	120	Pune DIV.
14.6	3.9	27.8	1,584	146	Rest of Maharashtra*
13.9	2.2	21.5	1,651	120	Aurangabad
13.5	2.2	20.2	1,526	92	Jalna
15.5	9.5	19.3	1,479	135	Parbhani
13.6	1.3	19.6	1,526	123	Hingoli
19.1	8.4	16.9	1,588	96	Beed
16.0	2.2	11.5	1,891	91	Nanded
19.6	2.3	18.0	1,971	93	Osmanabad
15.9	4.0	19.9	1,639	110	Latur
15.9	4.0	19.9	1,639	110	Aurangabad DIV.
18.2	4.8	15.8	1,567	100	Marathwada
20.1	5.5	11.3	1,266	123	Buldhana
19.2	6.7	17.3	1,412	116	Akola
17.5	14.0	10.8	1,131	117	Washim
11.8	18.5	12.8	1,173	116	Amravati
16.9	10.9	13.2	1,282	113	Yavatmal
14.5	11.5	5.2	902	122	Amravati DIV.
18.6	9.4	14.4	912	116	Wardha
16.7	7.4	5.6	1,254	110	Nagpur
13.3	16.2	10.1	1,242	110	Bhandara
15.8	17.7	6.4	977	98	Gondiya
11.3	38.7	10.6	633	126	Chandrapur
16.2	14.4	10.0	942	113	Gadchiroli
16.5	12.7	11.5	1,101	113	Nagpur DIV.
11.8	9.4	16.0	1,503	115	Vidarbha Region
					Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	प्रति तहसिल	मुख्यतः काम	शेतकऱ्यांची एकूण	कृषि काम	कृषि कामाव्यतिरिक्त इतर	काम करणाऱ्या
		सरासरी लोकसंख्या (हजारांत) / Average population per tahsil (Thousand)	करणाऱ्यांची एकूण लोकसंख्येची टक्केवारी / Percentage of main workers to total population	काम करणाऱ्यांची टक्केवारी/ Percentage of cultivators to total workers	करणाऱ्यांची एकूण काम करणाऱ्यांची टक्केवारी/ Percentage of agricultural workers to total workers	कामे करणाऱ्यांची एकूण काम करणाऱ्यांची टक्केवारी / Percentage of workers other than agricultural workers to total workers	स्त्रियांचा कामातील सहभागाचा दर/ Work Participation Rate for female workers
(1)	(2)	(२०११) (13)	(२०११) (14)	(२०११) (15)	(२०११) (16)	(२०११) (17)	(२०११) (18)
१.	मुंबई शहर	--	39.2	0.5	1.0	99.0	18.8
२.	मुंबई उपनगर	3,119	37.6	0.4	1.0	99.0	18.3
३.	ठाणे	737	35.5	7.8	17.1	82.9	21.7
४.	पालघर						
५.	रायगड						
६.	रत्नागिरी						
७.	सिंधुदुर्ग	106	26.7	40.0	59.5	40.3	27.2
	कोकण विभाग	572	36.0	8.6	16.7	83.9	21.7
८.	नाशिक	407	41.3	35.0	61.4	38.6	34.5
९.	धुळे	513	40.3	25.5	71.4	28.5	36.7
१०.	नंदुरबार	275	40.3	26.7	82.0	18.0	42.8
११.	जळगाव	282	38.9	20.6	70.9	29.1	33.3
१२.	अहमदनगर	325	44.9	45.6	71.3	28.7	41.1
	नाशिक विभाग	344	41.4	32.9	69.0	31.0	36.8
१३.	पुणे	674	39.8	21.9	32.1	67.9	27.5
१४.	सातारा	273	39.4	43.2	65.2	34.8	34.2
१५.	सांगली	282	38.1	39.6	63.5	36.5	29.9
१६.	सोलापूर	393	40.8	33.6	63.0	37.0	33.1
१७.	कोल्हापूर	323	38.9	38.8	54.4	45.6	30.5
	पुणे विभाग	436	39.6	31.8	49.1	50.3	30.2
	उर्वरित महाराष्ट्र *	444	38.6	23.2	42.3	57.7	28.6
१८.	औरंगाबाद	411	39.1	35.2	60.4	39.6	31.5
१९.	जालना	245	43.1	45.0	77.3	22.7	40.7
२०.	परभणी	204	41.2	35.9	74.5	25.6	36.0
२१.	हिंगोली	235	43.7	42.5	82.2	17.6	41.7
२२.	बीड	235	44.7	48.3	78.0	21.9	42.7
२३.	नांदेड	210	39.2	30.0	72.3	27.7	34.9
२४.	उस्मानाबाद	207	42.3	38.4	77.1	23.0	37.7
२५.	लातूर	245	39.3	31.7	71.5	28.5	31.9
	औरंगाबाद विभाग	246	41.1	37.7	72.7	27.3	36.3
	मराठवाडा	246	41.1	37.7	72.7	27.3	36.3
२६.	बुलढाणा	199	42.8	31.6	81.1	18.9	38.9
२७.	अकोला	259	38.1	16.9	67.5	32.6	28.1
२८.	वाशिम	200	42.0	29.1	83.5	16.5	39.8
२९.	अमरावती	206	36.8	16.1	70.1	29.9	28.3
३०.	यवतमाळ	173	43.1	24.6	79.2	20.9	40.0
	अमरावती विभाग	201	40.5	23.6	76.2	23.9	34.8
३१.	वर्धा	163	40.7	21.9	68.3	31.9	34.1
३२.	नागपूर	332	35.6	11.1	33.7	66.3	23.6
३३.	भंडारा	171	34.5	20.6	72.9	27.0	42.4
३४.	गोंदिया	165	32.8	28.0	70.3	29.8	42.7
३५.	चंद्रपूर	147	36.5	20.9	65.7	34.3	37.9
३६.	गडचिरोली	89	36.6	38.6	90.0	19.0	49.1
	नागपूर विभाग	184	36.0	20.4	57.9	42.1	33.9
	विदर्भ	192	38.2	21.9	66.9	33.2	34.3
	महाराष्ट्र	314	38.9	25.4	52.7	47.3	31.1

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

साक्षरतेची टक्केवारी / Percentage of Literacy @5											
ग्रामीण/ Rural			नागरी / Urban			एकूण/ Total			अनुसूचित जाती/	अनुसूचित जमाती/	District
पुरुष/ Males	स्त्रिया/ Females	एकूण/ Total	पुरुष/ Males	स्त्रिया/ Females	एकूण/ Total	पुरुष/ Males	स्त्रिया/ Females	एकूण/ Total	Scheduled Castes	Scheduled Tribes	
(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	Reference Year
(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(2)
--	--	--	91.5	86.5	89.2	91.5	86.5	89.2	87.5	83.4	Mumbai City
--	--	--	92.9	86.4	89.9	92.9	86.4	89.9	85.3	82.0	Mumbai Suburban
79.3	61.5	70.6	91.3	85.3	88.6	88.7	79.8	84.5	84.7	58.9	Thane
86.4	71.2	78.8	93.6	87.2	90.6	89.1	76.9	83.1	86.3	57.6	Palghar
90.0	71.7	80.1	95.4	90.2	92.7	90.9	74.5	82.2	82.5	65.1	Raigad
91.2	78.4	84.6	94.1	90.0	92.1	91.6	79.8	85.6	80.7	81.9	Ratnagiri
84.8	68.5	76.6	92.2	86.1	89.4	90.7	82.0	86.6	85.2	60.4	Konkan DIV.
84.7	69.3	77.2	92.7	85.2	89.1	88.2	76.1	82.3	82.5	66.6	Nashik
75.2	59.1	67.3	90.3	82.9	86.7	79.5	65.8	72.8	75.4	50.9	Dhule
68.0	51.5	59.7	91.1	81.5	86.6	72.2	56.5	64.4	76.9	55.0	Nandurbar
83.3	65.6	74.8	89.7	81.0	85.5	85.4	70.6	78.2	73.7	58.9	Jalgaon
85.5	67.9	76.9	92.0	82.9	87.6	86.8	70.9	79.1	76.5	62.2	Ahmednagar
81.8	65.0	73.6	91.6	83.4	87.6	84.9	70.7	78.0	77.8	59.7	Nashik DIV.
88.3	73.3	81.0	92.5	86.1	89.4	90.8	81.1	86.2	81.6	73.1	Pune
88.7	74.2	81.4	92.5	85.4	89.0	89.4	76.3	82.9	79.5	73.0	Satara
87.4	72.1	79.8	90.6	81.8	86.2	88.2	74.6	81.5	78.0	76.2	Sangli
82.8	64.6	74.1	89.7	76.4	83.1	85.0	68.5	77.0	72.5	70.5	Solapur
86.8	69.7	78.4	92.4	83.9	88.3	88.6	74.2	81.5	77.8	80.0	Kolhapur
86.8	70.8	78.9	91.9	84.0	88.1	88.9	76.2	82.7	78.3	73.2	Pune DIV.
84.5	68.1	76.4	92.0	85.1	88.8	88.6	77.1	83.1	80.1	61.0	Rest of Maharashtra*
83.9	61.1	72.9	91.8	81.5	86.8	87.4	70.1	79.0	76.1	62.8	Aurangabad
80.3	57.5	69.2	86.8	75.4	81.2	81.5	61.0	71.5	66.2	64.8	Jalna
81.1	59.0	70.3	86.1	73.9	80.1	82.6	63.6	73.3	69.4	66.7	Parbhani
86.2	66.9	76.8	90.9	80.2	85.7	86.9	69.0	78.2	75.5	72.2	Hingoli
84.1	64.7	74.7	91.5	80.3	86.0	85.6	67.8	77.0	73.0	68.9	Beed
82.6	62.1	72.6	88.7	76.9	83.0	84.3	66.1	75.5	73.2	70.6	Nanded
84.7	68.4	76.9	91.5	80.7	86.3	85.8	70.5	78.4	73.5	68.2	Osmanabad
83.0	66.7	75.1	88.6	78.2	83.6	84.4	69.6	77.3	72.5	72.3	Latur
83.1	63.1	73.4	89.8	78.7	84.4	84.9	67.4	76.4	72.8	68.8	Aurangabad DIV.
83.1	63.1	73.4	89.8	78.7	84.4	84.9	67.4	76.4	72.8	68.8	Marathwada
89.7	73.5	81.9	93.5	84.4	89.1	90.5	75.8	83.4	78.6	68.6	Buldhana
91.3	80.3	85.9	94.0	88.4	91.2	92.3	83.5	88.0	83.2	79.2	Akola
90.2	73.6	82.2	92.4	84.0	88.3	90.5	75.5	83.2	80.5	74.7	Washim
90.1	79.8	85.1	93.9	89.0	91.5	91.5	83.1	87.4	84.6	75.0	Amravati
87.9	72.6	80.5	94.7	87.6	91.2	89.4	75.9	82.8	82.8	76.1	Yavatmal
89.6	75.6	82.8	93.9	87.5	90.7	90.8	79.0	85.0	82.0	75.2	Amravati DIV.
89.9	78.3	84.3	96.1	89.0	92.6	91.9	81.8	87.0	86.6	78.9	Wardha
87.6	75.9	81.9	94.2	88.4	91.4	92.1	84.5	88.4	88.5	82.2	Nagpur
89.4	74.6	82.1	94.4	87.1	90.7	90.4	77.1	83.8	85.6	79.2	Bhandara
91.3	75.9	83.6	95.6	87.4	91.5	92.0	77.9	85.0	87.2	79.0	Gondiya
83.7	67.1	75.5	92.5	83.7	88.2	86.8	73.0	80.0	82.2	73.8	Chandrapur
80.9	64.0	72.5	93.7	84.2	89.0	82.3	66.3	74.4	78.8	68.0	Gadchiroli
87.0	72.5	79.9	94.1	87.5	90.9	90.0	78.9	84.5	86.1	76.0	Nagpur DIV.
88.4	74.2	81.5	94.0	87.5	90.8	90.4	78.9	84.8	84.1	75.7	Vidarbha Region
85.1	68.5	77.0	92.1	84.9	88.7	88.4	75.9	82.3	79.7	65.7	Maharashtra

* मराठवाडा व विद्रभ वगळू/ Excluding Marathwada and Vidarbha Region \$ आकडे सक्षिप्तात दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

\$ Figures may not add up to totals due to rounding.

@ साक्षरतेची टक्केवारी सात वर्ष व त्यापेक्षा अधिक वयाच्या लोकसंख्येची आहे / The literacy rates relate to the population aged seven years and above.

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु-क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	दिव्यांगांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of disabled persons to total population	सर्वसाधारण पर्जन्यमान (मिलिमीटर मध्ये) / Normal Rainfall (in mm.)	प्रत्यक्ष पर्जन्यमान (मिलिमीटर मध्ये) / Actual Rainfall (in mm.)	पावसाचे दिवस / Number of rainy days	दर लाख लोकसंख्येमागे सार्वजनिक/शासन सहाय्यित, स्थानिक स्वराज्य संस्था व विश्वस्त रुग्णालयांची संख्या / Number of public/ Govt. aided, local bodies and trust hospitals per lakh of population	दर लाख लोकसंख्येमागे सार्वजनिक/शासन सहाय्यित, स्थानिक स्वराज्य संस्था व वैद्यकीय संस्थांतील खाटांची संख्या / Number of beds in public/ Govt. aided, local bodies and trust medical institutions per lakh population
(1)	(2)	(२०११)	(२०२१)	(२०२१)	(२०२१)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)
१.	मुंबई शहर	3.2	--	--	--	N.A.	453
२.	मुंबई उपनगर	2.6	--	--	--	N.A.	453
३.	ठाणे	2.3	2,530.0	2,985.6	117	Neg.	230
४.	पालघर	2.3	2,396.2	3,101.7	111	Neg.	34
५.	रायगड	2.3	3,303.2	3,552.3	131	1	61
६.	रत्नागिरी	2.1	3,394.9	4,805.7	143	1	235
७.	सिंधुदुर्ग	2.8	3,182.8	4,574.0	157	1	189
कोकण विभाग		2.5	--	--	--	Neg.	142
८.	नाशिक	1.9	1,043.6	1,002.8	94	Neg.	90
९.	धुळे	2.8	608.4	757.9	63	Neg.	48
१०.	नंदुरबार	1.7	916.7	663.9	48	1	57
११.	जळगाव	3.3	719.9	940.3	77	Neg.	31
१२.	अहमदनगर	2.7	574.6	781.4	67	1	114
नाशिक विभाग		2.5	--	--	--	Neg.	75
१३.	पुणे	2.4	1,001.1	997.8	97	Neg.	78
१४.	सातारा	3.2	1,071.6	1,289.8	100	1	116
१५.	सांगली	3.3	721.7	1,043.8	94	Neg.	63
१६.	सोलापूर	2.7	647	727.9	70	Neg.	113
१७.	कोल्हापूर	2.8	1,963.7	1,868.7	119	Neg.	337
पुणे विभाग		2.8	--	--	--	Neg.	130
उर्वरित महाराष्ट्र *		2.6	--	--	--	Neg.	121
१८.	औरंगाबाद	2.7	697	1,111.2	79	Neg.	116
१९.	जालना	3.4	721.8	1,283.4	83	1	678
२०.	परभणी	3.4	903.2	1,268.0	76	1	68
२१.	हिंगोली	2.6	923.6	1,282.9	79	1	58
२२.	बीड	2.3	699.3	1,184.0	82	1	43
२३.	नांदेड	2.7	947.6	1,295.1	81	Neg.	83
२४.	उस्मानाबाद	3.0	760.4	1,044.3	77	1	70
२५.	लातूर	3.1	860.9	1,137.7	92	Neg.	268
औरंगाबाद विभाग		2.9	--	--	--	Neg.	166
मराठवाडा		2.9	--	--	--	Neg.	166
२६.	बुलढाणा	2.8	760.3	952.2	71	1	62
२७.	अकोला	2.6	803.8	904.7	61	Neg.	265
२८.	वाशिम	2.7	900.1	1,252.0	86	1	187
२९.	अमरावती	2.7	972.3	997.5	78	1	106
३०.	यवतमाळ	2.4	926.8	1,207.8	89	1	136
अमरावती विभाग		2.6	--	--	--	1	138
३१.	वर्धा	2.2	1,013.1	1,030.9	85	1	316
३२.	नागपूर	2.4	1,060.3	1,149.3	91	Neg.	285
३३.	भंडारा	3.7	1,298.5	1,250.0	88	1	124
३४.	गोंदिया	2.0	1,352.6	1,310.4	93	1	80
३५.	चंद्रपूर	3.6	1,223.6	1,432.5	96	1	46
३६.	गडचिरोली	2.2	1,397.4	1,325.4	96	1	142
नागपूर विभाग		2.7	--	--	--	1	193
विदर्भ		2.7	--	--	--	1	166
महाराष्ट्र		2.6	1,140.4	1,412.3	123	Neg.	137

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

Neg. - Negligible

जिल्हावार निवडक निर्देशक /Districtwise selected indicators

दर लाख लोकसंख्येमागे सर्व प्रकारच्या आजारामुळे नोंदणीकृत मृतांची संख्या/ Number of registered deaths by all diseases per lakh population	दर लाख लोकसंख्येमागे शैक्षणिक संस्थांची संख्या# / Number of educational institutions per lakh population#	दर हजार लोकसंख्येमागे पूर्व प्राथमिक ते उच्च माध्यमिक विद्यार्थ्यांची पटावरील संख्या / Number of primary to higher secondary school students enrolment per thousand population	पूर्व प्राथमिक ते उच्च माध्यमिक शाळांतील प्रशिक्षित शिक्षकांची एकूण शिक्षकांशी टक्केवारी/ Percentage of trained teachers to total teachers in primary to higher secondary schools	प्राथमिक शाळांतील प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या / Number of students per teacher in primary schools	माध्यमिक शाळांतील प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या / Number of students per teacher in secondary schools	District	Reference Year
(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)		(2)
(36)	(37)	(38)	(39)	(40)	(41)		(2)
2901	67	189	98.4	34	29		Mumbai City
		16	108	98.4	47	17	Mumbai Suburban
708	51	171	96.9	38	24		Thane
614	100	228	97.4	39	26		Palghar
550	124	177	97.6	28	19		Raigad
969	176	132	98.0	18	18		Ratnagiri
1,117	184	119	98.9	16	16		Sindhudurg
715	63	155	97.7	35	21		Konkan DIV.
789	81	191	99.3	36	23		Nashik
975	88	200	99.3	36	22		Dhule
818	115	195	99.3	33	22		Nandurbar
808	72	182	99.8	36	23		Jalgaon
758	107	178	99.7	29	22		Ahmednagar
809	89	187	99.5	34	22		Nashik DIV.
940	68	186	98.1	33	20		Pune
853	117	148	98.9	26	19		Satara
1,076	152	161	99.7	29	23		Sangli
921	62	178	99.6	29	23		Solapur
843	86	157	99.9	30	19		Kolhapur
926	86	172	98.9	30	20		Pune DIV.
808	77	169	98.7	33	21		Rest of Maharashtra²
727	109	229	98.7	30	24		Aurangabad
568	113	211	99.0	30	28		Jalna
602	103	206	99.0	30	26		Parbhani
364	103	189	99.3	29	25		Hingoli
524	130	208	99.6	26	22		Beed
573	100	187	99.4	29	24		Nanded
760	100	163	99.9	26	22		Osmanabad
740	99	199	99.3	28	21		Latur
625	108	202	99.2	29	24		Aurangabad DIV.
625	108	202	96.9	28	23		Marathwada
656	87	183	98.4	30	27		Buldhana
814	91	169	97.8	28	22		Akola
603	106	189	98.8	27	26		Washim
1,005	89	154	98.3	29	22		Amravati
700	109	168	99.4	29	24		Yavatmal
777	96	170	98.6	29	24		Amravati DIV.
1,036	103	147	98.2	25	21		Wardha
1,167	75	160	97.9	27	19		Nagpur
553	100	158	99.5	28	23		Bhandara
995	114	163	97.9	25	21		Gondiya
842	101	154	98.0	25	20		Chandrapur
703	174	166	97.7	23	18		Gadchiroli
972	98	158	98.1	26	20		Nagpur DIV.
878	97	164	98.3	27	22		Vidarbha Region
792	86	173	98.7	31	22		Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून/ Excluding Marathwada and Vidarbha Region

यात प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक (इयत्ता १ ली ते १२ वी) चा समावेश आहे. /Includes Primary, Secondary and Higher Secondary (Std I to XII)

जिल्हावार निवडक निर्देशक / District wise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	दर दहा लाख लोकसंख्येमागे मुद्रणालयांची संख्या/ Number of printing presses per million population	दर दहा लाख लोकसंख्येमागे नियतकालिकांची संख्या/ Number of periodicals per million population	कसलेल्या निव्वळ क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of net area sown to total geographical area @	एकापेक्षा अधिक वेळा पेरणी केलेल्या क्षेत्राची निव्वळ पेरणी क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of area sown more than once to net sown area @	अन्नधान्य पिकांखालील एकूण क्षेत्राची पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of total area under foodgrains to gross cropped area @
		संदर्भ वर्ष	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)
(1)	(2)	(42)	(43)	(44)	(45)	(46)
१.	मुंबई शहर	9	85	--	--	--
२.	मुंबई उपनगर	1	24	--	--	--
३.	ठाणे	23	11	33.8	38.3	29.3
४.	पालघर	5	7	30.3	0.0	77.2
५.	रायगड	16	15	22.7	10.9	66.4
६.	रत्नागिरी	37	29	30.8	3.5	36.1
७.	सिंधुदुर्ग	83	43	27.2	13.2	44.5
कोकण विभाग		14	26	28.1	12.5	47.5
८.	नाशिक	8	18	52.9	23.8	58.5
९.	धुळे	30	22	56.8	33.1	64.2
१०.	नंदुरबार	13	27	40.5	60.6	60.0
११.	जळगाव	14	17	70.0	66.9	42.3
१२.	अहमदनगर	29	16	60.3	50.6	58.5
नाशिक विभाग		17	19	57.8	46.6	54.7
१३.	पुणे	117	14	27.7	84.5	59.1
१४.	सातारा	36	15	50.9	25.2	61.6
१५.	सांगली	81	15	69.8	36.9	50.4
१६.	सोलापूर	26	17	64.6	31.1	71.5
१७.	कोल्हापूर	29	15	56.3	54.8	21.9
पुणे विभाग		72	15	51.7	42.5	55.6
उर्वरित महाराष्ट्र *		34	20	49.1	40.8	54.4
१८.	औरंगाबाद	22	25	70.9	83.7	30.1
१९.	जालना	28	25	73.2	63.5	40.9
२०.	परभणी	8	24	78.4	84.6	35.4
२१.	हिंगोली	2	28	71.6	80.1	43.8
२२.	बीड	8	24	70.8	35.0	36.6
२३.	नांदेड	25	16	68.0	37.8	41.2
२४.	उस्मानाबाद	10	28	53.8	81.6	81.7
२५.	लातूर	24	26	70.7	43.4	68.1
औरंगाबाद विभाग		18	24	69.4	60.8	44.8
मराठवाडा		18	24	69.4	60.8	44.8
२६.	बुलढाणा	14	22	62.5	65.6	51.1
२७.	अकोला	7	27	75.3	80.7	30.4
२८.	वाशिम	9	30	74.8	42.6	41.3
२९.	अमरावती	10	26	62.5	30.5	32.5
३०.	यवतमाळ	0	17	61.4	27.0	32.6
अमरावती विभाग		8	23	65.1	45.2	37.5
३१.	वर्धा	8	46	54.9	37.8	27.8
३२.	नागपूर	16	20	56.5	18.5	55.5
३३.	भंडारा	3	24	40.6	50.9	105.2
३४.	गोंदिया	29	22	35.8	43.6	88.4
३५.	चंद्रपूर	6	19	43.3	14.5	51.5
३६.	गडचिरोली	9	28	13.6	41.7	84.9
नागपूर विभाग		13	24	38.0	28.4	61.1
विदर्भ		10	24	50.8	38.6	46.1
महाराष्ट्र		26	22	53.9	45.6	49.2

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

@ कृषि आयुक्तालय यांचेमार्फत प्राप्त अंदाजावर आधारित/Based on estimates provided by Commissionerate of Agriculture

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

प्रमुख पिकांचे दर हेक्टररी सरासरी उत्पादन (किग्रॅ) / Average yield per hectare of principal crops (kg.)

							District
तांदूळ / Rice	गहू / Wheat	ज्वारी/ Jowar	बाजरी / Bajri	एकूण तृणधान्ये/ Total cereals	तूर/ Tur	हरभरा/ Gram	
(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	Reference Year
(47)	(48)	(49)	(50)	(51)	(52)	(53)	(2)
--	--	--	--	--	--	--	Mumbai City Mumbai Suburban Thane Palghar Raigad Ratnagiri Sindhudurg
2,352	0	--	--	2,260	602	919	
2,136	1,400	--	--	1,827	602	919	
2,296	0	--	--	2,236	602	919	
2,864	0	--	--	2,715	602	919	
2,590	0	--	--	2,568	602	--	
2,439	1,400	--	--	2,296	602	919	Konkan DIV.
1,718	1,945	1,002	1,252	2,575	686	917	Nashik
1,184	1,621	1,280	716	1,455	565	1,138	Dhule
1,202	1,615	1,307	680	1,537	348	1,234	Nandurbar
--	1,541	1,443	656	2,246	577	1,520	Jalgaon
1,893	2,252	683	1,028	1,274	810	984	Ahmednagar
1,601	1,822	904	1,012	1,855	585	1,149	Nashik DIV.
2,789	2,103	831	1,622	1,700	762	1,056	Pune
1,972	2,435	1,225	937	1,811	335	1,153	Satara
2,478	2,163	1,057	1,102	1,584	617	1,152	Sangli
708	1,422	817	406	1,059	518	802	Solapur
3,355	2,612	1,728	--	2,928	1,446	1,007	Kolhapur
2,847	1,866	936	974	1,543	547	994	Pune DIV.
2,404	1,839	925	997	1,761	569	1,088	Rest of Maharashtra*
--	1,891	742	604	1,489	617	811	Aurangabad
--	1,855	1,099	615	1,794	1,122	1,319	Jalna
--	1,770	1,193	551	1,347	1,682	1,216	Parbhani
--	1,491	452	--	853	986	1,236	Hingoli
--	1,945	1,175	770	1,162	827	1,087	Beed
2,553	1,382	701	--	1,046	656	919	Nanded
345	953	1,090	383	1,020	710	941	Osmanabad
343	1,216	843	125	933	640	1,009	Latur
1,267	1,609	988	649	1,280	851	1,023	Aurangabad DIV.
1,267	1,609	988	649	1,280	851	1,023	Marathwada
--	2,719	1,068	402	2,376	3,698	1,645	Buldhana
2,970	1,675	485	362	1,451	2,733	1,261	Akola
--	1,967	769	360	1,783	557	1,272	Washim
505	1,631	840	--	1,551	988	1,226	Amravati
--	1,957	396	--	1,542	1,011	1,033	Yavatmal
538	2,073	768	421	1,898	1,717	1,343	Amravati DIV.
--	2,301	707	--	1,930	1,393	1,516	Wardha
2,250	2,482	747	--	2,359	1,260	1,766	Nagpur
2,094	1,269	--	--	2,048	597	855	Bhandara
2,374	1,213	--	--	2,356	1,193	593	Gondiya
1,744	1,299	860	--	1,666	904	941	Chandrapur
1,581	1,103	827	--	1,589	1,193	474	Gadchiroli
2,004	2,234	790	--	2,023	1,193	1,287	Nagpur DIV.
1,993	2,142	771	421	1,989	1,548	1,331	Vidarbha Region
2,181	1,894	941	928	1,710	1,163	1,145	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	प्रमुख पिकांचे दर हेक्टरी सरासरी उत्पादन (किग्रॅ) / Average yield per hectare of principal crops (kg.)						अन्नधान्याचे दरडोई उत्पादन (किलो)/ Per capita foodgrains production (kg.)
		एकूण कडधान्ये / Total Pulses	एकूण तृणधान्ये / आणि कडधान्ये / Total cereals and pulses	कापूस (रुई) / Cotton (Lint)	भुईमूग / Groundnut	ऊस / Sugarcane (MT)	तंबाखू/ Tobacco	
	संदर्भ वर्ष	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)
(1)	(2)	(54)	(55)	(56)	(57)	(58)	(59)	(60)
१.	मुंबई शहर	}	--	--	--	--	--	--
२.	मुंबई उपनगर							
३.	ठाणे	763	2,081	--	3,938	--	--	15
४.	पालघर	644	1,710	--	873	--	--	56
५.	रायगड	409	2,008	--	1,768	--	--	82
६.	रत्नागिरी	746	2,581	--	1,513	--	--	139
७.	सिंधुदुर्ग	662	2,419	--	1,791	--	--	188
कोकण विभाग		605	2,128	--	1,794	--	--	30
८.	नाशिक	837	2,304	342	1,054	77	--	201
९.	धुळे	701	1,175	201	614	--	--	182
१०.	नंदुरबार	724	1,288	233	1,142	41	--	167
११.	जळगाव	922	1,856	254	1,007	61	--	231
१२.	अहमदनगर	765	1,134	290	886	99	--	208
नाशिक विभाग		796	1,572	250	899	91	--	204
१३.	पुणे	953	1,513	847	1,265	110	--	66
१४.	सातारा	1114	1,644	255	1,679	113	--	207
१५.	सांगली	819	1,455	0	1,136	106	--	194
१६.	सोलापूर	642	968	260	1,079	103	--	183
१७.	कोल्हापूर	818	2,774	0	1,701	96	1,505	95
पुणे विभाग		840	1,395	296	1,449	105	1,505	125
उर्वरित महाराष्ट्र *		807	1,543	250	1,265	101	1,505	106
१८.	औरंगाबाद	685	1,242	187	674	57	--	119
१९.	जालना	985	1,480	311	985	58	--	262
२०.	परभणी	1,240	1,298	308	1,753	85	--	204
२१.	हिंगोली	1,041	982	298	1,027	83	--	210
२२.	बीड	760	962	238	806	59	--	128
२३.	नांदेड	762	833	223	1,182	85	--	92
२४.	उस्मानाबाद	855	920	236	1,100	68	--	309
२५.	लातूर	876	891	271	870	89	--	164
औरंगाबाद विभाग		884	1,057	248	948	73	--	167
मराठवाडा		884	1,057	248	948	73	--	167
२६.	बुलढाणा	2,120	2,198	456	1,323	0	--	398
२७.	अकोला	1,482	1,476	340	1,453	0	--	171
२८.	वाशिम	902	1,086	563	2,114	0	--	180
२९.	अमरावती	1,021	1,146	381	1,221	0	--	116
३०.	यवतमाळ	986	1,098	259	1,265	99	--	125
अमरावती विभाग		1,384	1,506	341	1,547	99	--	198
३१.	वर्धा	1,423	1,502	505	1,886	63	--	139
३२.	नागपूर	1,472	1,999	483	1,290	99	--	137
३३.	भंडारा	589	1,721	473	--	68	--	347
३४.	गोंदिया	691	2,196	473	--	0	--	364
३५.	चंद्रपूर	800	1,315	389	1,973	0	--	157
३६.	गडचिरोली	477	1,415	406	--	0	--	288
नागपूर विभाग		1,087	1,718	467	1,573	85	--	200
विदर्भ		1,299	1,608	383	1,549	94	--	199
महाराष्ट्र		1,014	1,427	300	1,255	93	1,505	135

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

सरासरी वहिती क्षेत्र (हेक्टर)/ Average size of operational holdings (hectares)	वहिती क्षेत्राच्या आकार गटानुसार (हेक्टर) वहित धारकांची टक्केवारी/ Percentage of operational holdings by their size class (hectare)					एकूण वहिती धारण क्षेत्र (हेक्टर)/ Total area of operational holdings (hectare)	District
	अत्यल्प (१ हेक्टरपेक्षा कमी)/ Marginal (Below 1 hectare)	अल्प (१ ते २ हेक्टर)/ Small (1-2 hectare)	कनिष्ठ मध्यम (२ ते ४ हेक्टर)/ Semi medium (2-4 hectare)	मध्यम (४ ते १० हेक्टर)/ Medium (4-10 hectare)	मोठे (१० त्यापेक्षा अधिक हेक्टर)/ Large (above 10 hectare)		
(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	Reference Year
(61)	(62)	(63)	(64)	(65)	(66)	(67)	(64)
---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban
1.2	63.9	18.6	11.2	5.4	0.9	1,75,360	Thane
1.5	59.0	19.8	12.5	7.1	1.6	2,26,557	Palghar
1.0	73.5	14.0	7.8	3.9	0.8	3,58,180	Raigad
1.2	67.9	14.7	10.7	5.7	1.0	5,97,729	Ratnagiri
0.9	75.1	12.2	7.7	4.1	1.0	3,03,373	Sindhudurg
1.1	69.5	14.9	9.6	5.0	1.0	16,61,199	Konkan DIV.
1.5	46.3	30.5	17.2	5.5	0.5	10,38,279	Nashik
1.7	35.3	36.0	20.5	7.6	0.5	4,36,674	Dhule
1.8	28.2	40.3	22.9	8.1	0.6	3,05,076	Nandurbar
1.6	40.6	36.1	17.6	5.4	0.3	7,81,388	Jalgaon
1.2	56.2	26.3	13.5	3.7	0.3	13,00,028	Ahmednagar
1.4	47.1	30.9	16.5	5.1	0.4	38,61,445	Nashik DIV.
1.3	58.5	22.9	13.1	4.8	0.7	10,51,835	Pune
0.8	75.3	15.7	6.7	2.0	0.3	7,00,632	Satara
1.2	60.7	22.0	12.3	4.5	0.6	6,84,140	Sangli
1.6	41.9	29.1	21.1	7.2	0.6	12,72,412	Solapur
0.7	76.3	16.0	6.0	1.5	0.2	4,88,023	Kolhapur
1.1	62.6	21.1	11.8	4.0	0.5	41,97,042	Pune DIV.
1.2	58.6	23.3	13.0	4.6	0.6	97,19,686	Rest of Maharashtra*
1.3	50.1	31.6	14.2	3.7	0.3	7,47,435	Aurangabad
1.3	48.3	31.0	16.3	4.2	0.2	6,41,148	Jalna
1.4	44.3	33.0	17.9	4.5	0.3	5,69,485	Parbhani
1.5	43.9	32.6	18.7	4.6	0.3	3,72,088	Hingoli
1.2	57.2	25.9	13.2	3.6	0.2	8,85,213	Beed
1.3	46.3	34.3	16.2	3.0	0.2	8,39,806	Nanded
1.6	38.6	34.5	19.5	6.9	0.5	6,74,193	Osmanabad
1.4	43.8	34.2	16.8	5.0	0.2	6,26,411	Latur
1.4	47.8	31.7	16.1	4.2	0.3	53,55,779	Aurangabad DIV.
1.4	47.8	31.7	16.1	4.2	0.3	53,55,779	Marathwada
1.4	43.2	36.8	16.3	3.5	0.2	7,05,785	Buldhana
1.6	37.1	38.0	19.6	5.0	0.3	4,31,493	Akola
1.6	36.6	38.6	18.6	5.8	0.4	3,82,841	Washim
1.6	34.3	40.1	18.8	6.3	0.5	7,66,341	Amravati
2.0	12.0	47.9	29.8	9.6	0.7	9,03,100	Yavatmal
1.7	32.1	40.6	20.8	6.1	0.4	31,89,560	Amravati DIV.
2.1	19.4	43.4	26.9	9.7	0.6	4,52,303	Wardha
1.8	30.6	38.5	22.5	7.8	0.6	5,53,997	Nagpur
0.9	69.8	21.8	6.8	1.5	0.2	2,19,146	Bhandara
0.8	72.4	20.0	6.3	1.2	0.1	2,09,381	Gondiya
1.7	37.8	31.7	22.5	7.6	0.5	5,65,128	Chandrapur
1.6	42.1	30.9	19.9	6.4	0.6	2,41,452	Gadchiroli
1.5	45.0	31.2	17.6	5.8	0.4	22,41,407	Nagpur DIV.
1.6	37.8	36.4	19.4	6.0	0.4	54,30,967	Vidarbha Region
1.3	51.1	28.4	15.2	4.8	0.5	2,05,06,432	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	वहिली क्षेत्राच्या आकार गटानुसार (हेक्टर) वहिली क्षेत्राची टक्केवारी / Percentage of operational area by size class (hectare) of operated area				
		अत्यल्प (१ हेक्टरपेक्षा कमी)/ Marginal (Below 1 hectare)	अल्प (१ ते २ हेक्टर)/ Small (1-2 hectare)	कनिष्ठ मध्यम (२ ते ४ हेक्टर)/ Semi medium (2-4 hectare)	मध्यम (४ ते १० हेक्टर)/ Medium (4-10 hectare)	मोठे (१० त्यापेक्षा अधिक हेक्टर)/ Large (above 10 hectare)
	संदर्भ वर्ष	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)
(1)	(2)	(68)	(69)	(70)	(71)	(72)
१.	मुंबई शहर	---	---	---	---	---
२.	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---
३.	ठाणे	17.9	19.7	24.6	26.3	11.5
४.	पालघर	15.0	18.0	21.8	27.6	17.6
५.	रायगड	23.6	19.1	20.5	22.9	13.8
६.	रत्नागिरी	17.3	15.9	24.3	29.1	13.4
७.	सिंधुदुर्ग	19.4	15.9	21.6	25.8	17.3
	कोकण विभाग	18.8	17.3	22.7	26.7	14.6
८.	नाशिक	15.8	27.2	30.2	21.0	5.9
९.	धुळे	11.8	26.9	30.6	25.4	5.4
१०.	नंदुरबार	9.1	28.1	32.7	24.4	5.7
११.	जळगाव	14.8	33.9	29.5	18.5	3.3
१२.	अहमदनगर	20.1	28.5	29.2	17.0	5.2
	नाशिक विभाग	16.1	29.0	30.0	19.9	5.0
१३.	पुणे	18.6	23.7	26.7	21.7	9.2
१४.	सातारा	30.8	24.6	22.2	14.7	7.6
१५.	सांगली	21.1	23.4	27.1	20.9	7.4
१६.	सोलापूर	11.3	23.6	34.3	24.5	6.3
१७.	कोल्हापूर	34.4	26.4	19.9	11.4	7.8
	पुणे विभाग	20.7	24.1	27.5	20.1	7.6
	उर्वरित महाराष्ट्र *	18.5	24.9	27.7	21.1	7.8
१८.	औरंगाबाद	20.3	31.9	28.5	15.7	3.6
१९.	जालना	18.1	31.0	31.3	16.8	2.8
२०.	परभणी	15.5	31.5	31.8	17.1	4.0
२१.	हिंगोली	16.5	31.9	31.7	17.0	2.9
२२.	बीड	20.0	30.1	30.1	17.1	2.8
२३.	नांदेड	19.1	34.6	30.9	12.8	2.6
२४.	उस्मानाबाद	11.5	28.5	31.4	23.8	4.8
२५.	लातूर	15.9	32.0	30.7	18.8	2.5
	औरंगाबाद विभाग	17.4	31.5	30.7	17.3	3.2
	मराठवाडा	17.4	31.5	30.7	17.3	3.2
२६.	बुलढाणा	18.4	36.1	29.6	13.4	2.5
२७.	अकोला	15.0	33.2	30.8	17.4	3.6
२८.	वाशिम	13.5	33.2	29.7	20.0	3.5
२९.	अमरावती	13.1	31.7	29.0	21.4	4.7
३०.	यवतमाळ	3.5	29.4	36.0	25.4	5.6
	अमरावती विभाग	11.9	32.4	31.4	20.1	4.2
३१.	वर्धा	6.3	29.2	33.8	26.2	4.5
३२.	नागपूर	9.8	28.4	32.4	24.3	5.0
३३.	भंडारा	34.8	32.9	19.6	8.7	4.1
३४.	गोंदिया	37.4	32.2	20.1	8.1	2.1
३५.	चंद्रपूर	11.8	25.0	34.5	24.4	4.2
३६.	गडचिरोली	13.8	25.8	32.0	22.6	5.8
	नागपूर विभाग	15.1	28.2	30.8	21.5	4.4
	विदर्भ	13.2	30.7	31.2	20.7	4.3
	महाराष्ट्र	16.8	28.1	29.4	20.0	5.7

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अ.जा.च्या वहिती धारकांचे सरासरी वहिती धारण क्षेत्र (हेक्टर)/ Average size of operational holdings of S.C. holders (hectares) (२०१५-१६)	वहिती क्षेत्राच्या आकार गटानुसार (हेक्टर) अनुसूचित जातीच्या वहिती धारकांची टक्केवारी / Percentage classification of Scheduled Castes holders by size class (hectare) of operational holdings					अ.जा.च्या वहितीधारकांचे एकूण वहिती क्षेत्र (हेक्टर)/ Total operational holding area of S.C. holders (hectare) (२०१५-१६)	District Reference Year (2)
	अत्यल्प (१ हेक्टरपेक्षा कमी)/ Marginal (Below 1 hectare) (२०१५-१६)	अल्प (१ ते २ हेक्टर)/ Small (1-2 hectare) (२०१५-१६)	कनिष्ठ मध्यम (२ ते ४ हेक्टर)/ Semi medium (2-4 hectare) (२०१५-१६)	मध्यम (४ ते १० हेक्टर)/ Medium (4-10 hectare) (२०१५-१६)	मोठे (१० त्यापेक्षा अधिक हेक्टर)/ Large (above 10 hectare) (२०१५-१६)		
(73)	(74)	(75)	(76)	(77)	(78)	(79)	
---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban
1.0	68.7	19.5	8.3	3.0	0.5	3,638	Thane
1.0	71.6	18.5	6.1	3.4	0.5	2,763	Palghar
0.8	76.3	15.2	6.2	2.0	0.3	11,155	Raigad
1.2	68.6	15.2	10.5	4.7	1.0	33,745	Ratnagiri
0.7	82.5	8.9	5.8	2.4	0.5	16,926	Sindhudurg
1.0	73.4	14.0	8.3	3.5	0.7	68,227	Konkan DIV.
1.3	53.1	28.9	14.0	3.8	0.2	36,608	Nashik
2.0	29.9	37.3	21.8	10.4	0.5	9,956	Dhule
1.6	35.0	42.3	17.4	5.1	0.2	2,409	Nandurbar
1.3	49.3	34.6	12.3	3.7	0.1	21,176	Jalgaon
1.2	58.5	25.7	12.7	2.8	0.2	70,756	Ahmednagar
1.3	53.3	29.0	13.7	3.8	0.2	1,40,905	Nashik DIV.
1.2	63.2	19.8	12.1	4.3	0.5	35,203	Pune
0.7	79.3	13.1	5.7	1.5	0.3	58,733	Satara
1.0	69.4	19.3	8.6	2.4	0.3	39,698	Sangli
1.7	39.2	33.5	20.8	5.9	0.6	50,193	Solapur
0.5	87.5	9.2	2.6	0.6	0.1	48,719	Kolhapur
1.0	68.2	18.8	9.8	2.8	0.4	2,32,546	Pune DIV.
1.1	64.3	21.3	10.8	3.2	0.4	4,41,678	Rest of Maharashtra*
1.2	52.2	33.4	12.6	1.8	0.1	26,929	Aurangabad
1.2	48.1	36.4	13.3	2.2	0.1	32,045	Jalna
1.3	45.6	38.6	13.9	1.9	0.1	12,350	Parbhani
1.4	44.6	33.9	17.9	3.3	0.2	21,400	Hingoli
1.0	60.5	27.3	10.3	1.8	0.1	37,248	Beed
1.2	52.0	33.6	13.1	1.3	0.0	56,179	Nanded
1.5	39.1	41.3	15.8	3.7	0.2	20,138	Osmanabad
1.3	46.7	35.7	14.5	3.0	0.1	24,889	Latur
1.2	50.1	34.1	13.5	2.1	0.1	2,31,178	Aurangabad DIV.
1.2	50.1	34.1	13.5	2.1	0.1	2,31,178	Marathwada
1.3	44.2	38.1	14.8	2.8	0.1	49,382	Buldhana
1.4	45.6	37.0	14.1	3.2	0.1	37,365	Akola
1.5	34.3	44.9	17.4	3.3	0.1	24,675	Washim
1.5	39.1	42.7	14.6	3.4	0.1	51,686	Amravati
1.9	13.4	52.6	27.5	6.2	0.3	31,890	Yavatmal
1.5	36.8	42.4	17.0	3.7	0.1	1,94,998	Amravati DIV.
2.2	19.4	47.9	26.5	9.9	0.5	25,630	Wardha
1.8	29.2	42.4	21.5	6.5	0.4	28,602	Nagpur
0.8	73.6	20.8	5.0	0.6	0.1	27,598	Bhandara
0.7	79.0	17.4	3.3	0.3	0.0	27,118	Gondiya
1.5	47.0	31.3	16.7	4.8	0.3	35,506	Chandrapur
1.3	52.3	30.7	14.3	2.5	0.2	16,024	Gadchiroli
1.4	49.9	31.7	14.6	4.2	0.2	1,60,478	Nagpur DIV.
1.5	42.7	37.5	15.9	3.9	0.2	3,55,476	Vidarbha Region
1.2	53.7	29.8	13.2	3.2	0.2	10,28,332	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

अ. जा. — अनुसूचित जाती S.C. - Scheduled Castes

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	अनुसूचित जातींच्या वहिती क्षेत्राच्या आकार गटानुसार (हेक्टर) वहिती क्षेत्राची टक्केवारी / Percentage of operational area of Scheduled Castes by size class (hectare) of operated area				
		अत्यल्प (१ हेक्टरपेक्षा कमी)/ Marginal (Below 1 hectare)	अल्प (१ ते २ हेक्टर)/ Small (1-2 hectare)	कनिष्ठ मध्यम (२ ते ४ हेक्टर)/ Semi medium (2-4 hectare)	मध्यम (४ ते १० हेक्टर)/ Medium (4-10 hectare)	मोठे (१० त्यापेक्षा अधिक हेक्टर) / Large (above 10 hectare)
		संदर्भ वर्ष (२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)
(1)	(2)	(80)	(81)	(82)	(83)	(84)
१.	मुंबई शहर	---	---	---	---	---
२.	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---
३.	ठाणे	25.7	28.2	22.3	16.6	7.3
४.	पालघर	34.0	24.6	16.3	19.0	6.0
५.	रायगड	32.8	26.5	21.3	14.6	4.7
६.	रत्नागिरी	19.0	18.8	25.5	23.8	12.8
७.	सिंधुदुर्ग	28.5	19.6	22.5	19.2	10.3
	कोकण विभाग	23.6	20.7	23.8	21.2	10.7
८.	नाशिक	20.7	30.6	28.9	17.0	2.7
९.	धुळे	8.8	30.1	28.9	28.1	4.2
१०.	नंदुरबार	14.5	36.9	28.3	18.3	2.0
११.	जळगाव	18.8	37.5	27.9	14.8	0.9
१२.	अहमदनगर	24.2	30.5	28.9	13.1	3.2
	नाशिक विभाग	20.5	31.7	28.7	16.2	2.8
१३.	पुणे	21.0	23.5	27.3	20.5	7.7
१४.	सातारा	36.8	25.0	19.9	11.4	6.8
१५.	सांगली	29.8	28.1	23.4	14.2	4.5
१६.	सोलापूर	13.0	28.3	33.5	19.5	5.8
१७.	कोल्हापूर	50.9	25.5	13.4	6.6	3.6
	पुणे विभाग	25.7	26.5	26.0	15.9	5.9
	उर्वरित महाराष्ट्र *	23.5	27.7	26.7	16.7	5.4
१८.	औरंगाबाद	24.9	39.6	26.2	8.2	1.2
१९.	जालना	21.7	40.7	27.5	9.3	0.8
२०.	परभणी	22.3	40.6	28.6	7.7	0.8
२१.	हिंगोली	18.1	34.3	32.4	13.0	2.2
२२.	बीड	27.2	37.0	25.6	8.9	1.2
२३.	नांदेड	25.3	40.5	28.2	5.6	0.5
२४.	उस्मानाबाद	15.7	40.0	28.9	13.3	2.2
२५.	लातूर	21.0	37.7	28.2	12.3	0.7
	औरंगाबाद विभाग	22.6	38.9	28.1	9.3	1.1
	मराठवाडा	22.6	38.9	28.1	9.3	1.1
२६.	बुलढाणा	20.5	37.7	30.1	10.9	0.7
२७.	अकोला	21.8	35.4	29.5	12.4	0.9
२८.	वाशिम	14.5	41.8	30.8	11.6	1.3
२९.	अमरावती	19.0	41.4	25.7	12.6	1.2
३०.	यवतमाळ	4.7	38.7	37.5	16.9	2.2
	अमरावती विभाग	16.2	39.0	30.5	13.0	1.3
३१.	वर्धा	6.9	31.8	33.5	24.9	3.0
३२.	नागपूर	10.4	33.8	32.9	19.8	3.1
३३.	भंडारा	43.4	34.3	15.6	4.1	2.7
३४.	गोंदिया	47.9	37.9	11.6	2.1	0.5
३५.	चंद्रपूर	18.5	31.6	30.0	17.3	2.7
३६.	गडचिरोली	21.8	35.7	28.7	10.7	3.1
	नागपूर विभाग	19.2	33.3	28.3	16.5	2.7
	विदर्भ	17.5	36.6	29.6	14.5	1.9
	महाराष्ट्र	20.9	33.7	28.2	14.2	3.0

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अ.ज. च्या वहिती धारकांचे सरासरी वहिती धारण क्षेत्र (हेक्टर)/ Average size of operational holdings of S.T. holders (hectare)	वहिती क्षेत्राच्या आकार गटानुसार(हेक्टर) अनुसूचित जमातींच्या वहिती धारकांची टक्केवारी / Percentage classification of Scheduled Tribes holders by size class (hectare) of operational holdings					अ.ज.च्या वहितीधारकांचे एकूण वहिती क्षेत्र (हेक्टर)/ Total operational holding area of S.T. holders (hectare)	District
	अत्यल्प (१ हेक्टरपेक्षा कमी)/ Marginal (Below 1 hectare)	अल्प (१ ते २ हेक्टर)/ Small (1-2 hectare)	कनिष्ठ मध्यम (२ ते ४ हेक्टर)/ Semi medium (2-4 hectare)	मध्यम (४ ते १० हेक्टर)/ Medium (4-10 hectare)	मोठे (१० त्यापेक्षा अधिक हेक्टर)/ Large (above 10 hectare)		
(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	Reference Year
(85)	(86)	(87)	(88)	(89)	(90)	(91)	(2)
---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City
1.7	50.3	25.7	15.0	7.4	1.6	31,390	Mumbai Suburban
1.9	47.9	23.6	16.4	9.9	2.2	1,30,304	Thane
1.3	64.7	19.6	10.2	4.6	0.9	15,679	Palghar
1.5	63.0	15.7	11.7	8.2	1.5	4,573	Raigad
0.7	79.9	10.5	6.8	2.5	0.3	1,277	Ratnagiri
1.8	51.4	23.1	15.1	8.6	1.9	1,83,223	Konkan DIV.
1.7	40.4	30.4	20.2	8.2	0.7	2,20,880	Nashik
1.8	29.8	39.1	22.2	8.3	0.5	92,484	Dhule
1.8	27.5	41.7	22.5	7.8	0.5	1,59,904	Nandurbar
1.6	33.0	41.6	20.5	4.7	0.3	22,340	Jalgaon
1.6	47.2	27.3	18.5	6.5	0.5	79,297	Ahmednagar
1.7	36.0	34.8	20.9	7.7	0.6	5,74,905	Nashik DIV.
1.8	48.6	23.7	17.0	9.1	1.5	72,065	Pune
1.2	75.6	12.1	7.3	4.0	1.0	2,540	Satara
1.2	62.5	24.0	10.4	2.9	0.2	2,295	Sangli
2.0	32.2	33.3	25.2	8.5	0.8	20,285	Solapur
0.6	83.3	13.7	2.4	0.6	0.0	2,002	Kolhapur
1.7	49.2	24.4	17.0	8.1	1.3	99,187	Pune DIV.
1.7	40.8	31.1	19.2	7.9	0.9	8,57,316	Rest of Maharashtra
1.3	49.9	32.9	14.1	3.0	0.2	10,818	Aurangabad
1.5	47.6	29.6	17.5	5.0	0.2	4,617	Jalna
1.4	41.0	38.0	18.1	2.9	0.1	4,515	Parbhani
1.6	34.2	39.4	20.9	5.3	0.2	20,512	Hingoli
1.3	51.1	32.1	14.0	2.7	0.1	5,190	Beed
1.5	36.1	40.3	20.0	3.5	0.1	60,070	Nanded
1.6	36.5	39.5	19.8	3.9	0.2	9,197	Osmanabad
1.4	44.0	34.4	17.9	3.7	0.0	7,017	Latur
1.5	39.1	38.1	18.9	3.7	0.2	1,21,936	Aurangabad DIV.
1.5	39.1	38.1	18.9	3.7	0.2	1,21,936	Marathwada
1.6	34.1	42.2	19.6	3.9	0.2	15,647	Buldhana
1.5	36.0	42.2	18.0	3.7	0.2	17,138	Akola
1.8	26.6	46.2	20.5	6.3	0.4	17,620	Washim
2.1	25.3	35.4	25.7	13.0	0.7	68,569	Amravati
2.4	8.4	48.8	29.6	12.0	1.1	1,12,392	Yavatmal
2.1	20.0	43.4	25.6	10.2	0.0	2,31,366	Amravati DIV.
2.0	20.7	44.0	26.2	8.8	0.7	29,720	Wardha
2.2	21.7	38.5	27.2	11.8	0.1	34,532	Nagpur
0.9	66.5	24.9	7.3	1.3	0.7	9,585	Bhandara
1.1	58.9	26.9	11.2	2.8	0.7	38,772	Gondiya
1.9	36.9	30.2	23.8	8.5	1.4	81,999	Chandrapur
2.1	31.6	30.8	25.2	11.2	2.2	1,04,688	Gadchiroli
1.8	38.8	31.4	21.2	8.0	0.7	2,99,296	Nagpur DIV.
1.9	31.4	36.1	22.9	8.9	0.4	5,30,662	Vidarbha Region
1.8	37.6	33.4	20.4	7.8	0.8	15,09,913	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

अ.ज. — अनुसूचित जमाती S.T. - Scheduled Tribes

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	अनुसूचित जमातींच्या वहिती क्षेत्राच्या आकार गटानुसार (हेक्टर) वहिती क्षेत्राची टक्केवारी / Percentage of operational area of Scheduled Tribes by size class (hectare) of operated area					
		अत्यल्प (१ हेक्टरपेक्षा कमी)/ Marginal (Below 1 hectare)	अल्प (१ ते २ हेक्टर)/ Small (1-2 hectare)	कनिष्ठ मध्यम (२ ते ४ हेक्टर)/ Semi medium (2-4 hectare)	मध्यम (४ ते १० हेक्टर)/ Medium (4-10 hectare)	मोठे (१० त्यापेक्षा अधिक हेक्टर)/ Large (above 10 hectare)	
		संदर्भ वर्ष (२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	
(1)	(2)	(92)	(93)	(94)	(95)	(96)	
१.	मुंबई शहर	}	---	---	---	---	---
२.	मुंबई उपनगर						
३.	ठाणे		13.4	20.5	24.7	26.7	14.7
४.	पालघर		11.7	17.7	23.2	30.8	16.5
५.	रायगड		19.2	23.4	22.0	21.4	14.0
६.	रत्नागिरी		14.8	14.8	22.8	32.8	14.8
७.	सिंधुदुर्ग		28.8	20.4	24.9	20.6	5.2
	कोकण विभाग		12.8	18.6	23.4	29.3	15.9
८.	नाशिक		11.6	24.6	31.6	26.6	5.6
९.	धुळे		10.5	28.7	31.4	24.5	4.8
१०.	नंदुरबार		9.7	29.7	32.5	24.2	4.0
११.	जळगाव		12.5	36.9	33.1	15.2	2.3
१२.	अहमदनगर		15.0	24.4	32.6	23.2	4.8
	नाशिक विभाग		11.4	27.1	32.0	24.7	4.8
१३.	पुणे		12.7	18.8	26.7	29.9	11.9
१४.	सातारा		28.7	15.1	16.7	20.0	19.5
१५.	सांगली		26.4	31.5	25.8	14.6	1.7
१६.	सोलापूर		10.2	25.6	34.3	24.2	5.7
१७.	कोल्हापूर		48.9	34.4	10.6	5.6	0.5
	पुणे विभाग		13.7	20.7	27.6	27.6	10.4
	उर्वरित महाराष्ट्र *		12.0	24.6	29.6	26.0	7.8
१८.	औरंगाबाद		21.6	35.2	28.8	12.7	1.6
१९.	जालना		19.2	28.9	31.4	16.9	3.6
२०.	परभणी		18.7	35.8	33.4	11.1	1.0
२१.	हिंगोली		13.3	32.2	34.3	18.4	1.8
२२.	बीड		20.6	36.4	28.7	12.4	2.0
२३.	नांदेड		15.2	38.0	33.1	12.5	1.3
२४.	उस्मानाबाद		14.6	37.6	32.6	13.0	2.1
२५.	लातूर		18.8	35.9	31.8	13.2	0.3
	औरंगाबाद विभाग		16.1	36.1	32.6	13.7	1.5
	मराठवाडा		16.1	36.1	32.6	13.7	1.5
२६.	बुलढाणा		14.5	37.4	33.0	12.8	2.2
२७.	अकोला		16.4	39.2	30.3	12.8	1.4
२८.	वाशिम		10.3	37.0	31.7	18.5	2.6
२९.	अमरावती		8.4	22.7	31.9	32.9	4.1
३०.	यवतमाळ		2.5	29.6	32.7	28.7	6.6
	अमरावती विभाग		6.7	29.3	32.2	26.9	4.9
३१.	वर्धा		8.0	31.0	35.7	23.5	1.8
३२.	नागपूर		6.2	25.5	33.6	29.7	4.9
३३.	भंडारा		33.4	36.0	20.8	7.2	2.6
३४.	गोंदिया		25.2	32.0	26.6	13.7	2.5
३५.	चंद्रपूर		11.4	23.7	34.9	25.6	4.3
३६.	गडचिरोली		8.8	20.0	32.3	31.2	7.8
	नागपूर विभाग		12.0	24.8	32.4	25.7	5.1
	विदर्भ		9.7	26.8	32.3	26.2	5.0
	महाराष्ट्र		11.5	26.3	30.8	25.1	6.3

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

दर शेतक-यामागे निव्वळ पेरणी क्षेत्र (हेक्टर)/ Net area sown per cultivator (hectare) [#]	सिचनाखालील निव्वळ क्षेत्राची निव्वळ पेरणी क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of net area irrigated to net area sown	सिचनाखालील स्थूल क्षेत्राची पिनाखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of gross irrigated area to gross cropped area	प्रत्यक्ष सिंचित क्षेत्राची निर्मित सिंचन क्षमतेशी टक्केवारी/ Percentage of actual irrigated area to irrigation potential created	District	Reference Year
(२०२१-२२)	(२००२-०३)	(२००२-०३)	(२०२१-२२)		(2)
(97)	(98)	(99)	(100)		
--	---	---	--	Mumbai City Mumbai Suburban	
1.1	8.1	8.4	41.2		Thane
			50.0	Palghar	
1.0	9.2	9.1	59.5	Raigad	
1.1	4.2	4.5	22.2	Ratnagiri	
1.7	13.1	13.4	52.5	Sindhudurg	
1.1	8.0	8.3	43.7	Konkan DIV.	
0.9	23.6	25.6	78.2	Nashik	
1.9	11.5	12.1	43.9	Dhule	
1.3	13.0	12.7	25.0	Nandurbar	
2.3	15.9	11.5	67.6	Jalgaon	
1.1	29.7	25.0	103.2	Ahmednagar	
1.3	21.3	18.9	77.3	Nashik DIV.	
0.5	30.4	29.7	142.1	Pune	
1.0	29.9	31.9	119.6	Satara	
1.4	27.2	25.7	68.6	Sangli	
1.6	21.7	23.1	94.3	Solapur	
0.7	34.0	20.4	96.2	Kolhapur	
1.0	27.8	26.2	104.3	Pune DIV.	
1.1	22.8	21.2	92.5	Rest of Maharashtra*	
1.4	15.6	12.8	97.8	Aurangabad	
1.4	11.8	13.9	61.7	Jalna	
1.7	13.4	10.3	44.0	Parbhani	
1.5	17.1	14.8	101.2	Hingoli	
1.3	23.9	23.8	42.5	Beed	
1.7	10.5	11.8	57.4	Nanded	
1.4	20.3	16.5	45.8	Osmanabad	
1.6	12.1	9.5	46.5	Latur	
1.5	15.7	14.3	57.2	Aurangabad DIV.	
1.5	15.7	14.3	57.2	Marathwada	
1.7	6.6	6.1	60.0	Buldhana	
3.6	4.9	5.2	66.9	Akola	
2.4	5.2	3.9	45.3	Washim	
4.2	9.6	8.2	70.2	Amravati	
2.7	5.8	5.8	52.2	Yavatmal	
2.6	6.7	6.1	58.8	Amravati DIV.	
2.8	7.8	9.9	51.7	Wardha	
3.0	19.2	21.7	74.3	Nagpur	
1.6	24.5	26.8	58.7	Bhandara	
1.4	---	---	67.4	Gondiya	
2.6	21.2	20.1	54.3	Chandrapur	
1.1	32.7	33.1	69.1	Gadchiroli	
2.1	24.4	25.9	62.0	Nagpur DIV.	
2.4	13.4	13.0	60.7	Vidarbha Region	
1.4	18.3	17.0	77.0	Maharashtra	

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

शेतक-यांची संख्या जनगणना २०११ वर आधारित आहे / Number of cultivators is based on Census 2011

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु-क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	प्रति १००० हेक्टर निव्वळ पेरणी क्षेत्रामागे कामासाठी वापरलेल्या गाई-बैलांची व म्हशी- रेड्यांची संख्या / Number of cattle- buffaloes used for work per 1,000 hectares of net area sown	प्रति १००० व्यक्तिमागे दुभत्या गाई-म्हशींची संख्या/ Number of milch cows and buffaloes per 1,000 persons	प्रति १०० व्यक्तिमागे पशुधनाची संख्या / Number of livestock per 100 persons	प्रति चौरस किलो मीटर भौगोलिक क्षेत्रामागे पशुधनाची (गो-वंशीय) संख्या / Livestock (bovine) per sq.km. of total geographical area	वनक्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of forest area to total geographical area	प्रति हेक्टर वनक्षेत्रामागे वनोत्पादनाचे मूल्य (^०) / Value of forest produce per hectare of forest area (^०)
(1)	संदर्भ वर्ष (2)	(२०१९) (101)	(२०१९) (102)	(२०१९) (103)	(२०१९) (104)	(२०२१-२२) (105)	(२०२१-२२) (106)
१.	मुंबई शहर	---	2	---	5	2.1	--
२.	मुंबई उपनगर	---				51.8	--
३.	ठाणे	122	7	3	16	32.6	42
४.	पालघर	779	20	13	51	46.1	48
५.	रायगड	350	24	11	25	25.4	34
६.	रत्नागिरी	27	30	18	29	1.2	28
७.	सिंधुदुर्ग	26	36	21	20	10.7	7
कोकण विभाग		230	9	5	27	21.0	37
८.	नाशिक	15	49	29	58	22.1	4
९.	धुळे	9	51	57	49	28.8	1
१०.	नंदुरबार	68	38	42	51	39.3	9
११.	जळगाव	8	55	29	49	17.1	12
१२.	अहमदनगर	8	132	62	81	10.8	0
नाशिक विभाग		14	70	41	61	20.4	5
१३.	पुणे	13	49	19	54	14.5	0
१४.	सातारा	4	90	38	34	15.1	1
१५.	सांगली	3	126	46	38	6.3	0
१६.	सोलापूर	5	114	49	50	2.6	0
१७.	कोल्हापूर	3	107	25	37	22.7	3
पुणे विभाग		5	85	31	45	11.4	1
उर्वरित महाराष्ट्र *		36	50	23	47	17.0	13
१८.	औरंगाबाद	9	41	28	53	9.3	0
१९.	जालना	8	54	39	55	1.3	0
२०.	परभणी	7	47	30	48	1.6	0
२१.	हिंगोली	21	58	38	48	6.2	0
२२.	बीड	11	69	46	46	2.6	0
२३.	नांदेड	12	54	31	48	12.4	1,040
२४.	उस्मानाबाद	12	113	44	48	1.3	0
२५.	लातूर	10	59	26	36	0.7	0
औरंगाबाद विभाग		11	59	34	48	4.9	427
मराठवाडा		11	59	34	48	4.9	427
२६.	बुलढाणा	12	54	39	48	12.2	0
२७.	अकोला	5	35	22	41	7.7	0
२८.	वाशिम	11	47	28	34	8.4	131
२९.	अमरावती	5	47	32	38	28.6	2,639
३०.	यवतमाळ	7	46	35	44	22.4	296
अमरावती विभाग		7	46	32	42	18.6	1,188
३१.	वर्धा	13	52	34	44	17.5	437
३२.	नागपूर	5	23	15	42	26.0	643
३३.	भंडारा	3	62	40	52	39.1	469
३४.	गोंदिया	22	53	41	56	46.7	824
३५.	चंद्रपूर	4	31	31	35	42.3	79
३६.	गडचिरोली	31	57	70	32	89.5	1,630
नागपूर विभाग		10	38	30	40	49.6	1,036
विदर्भ		8	42	31	41	60.2	1,074
महाराष्ट्र		21	49	26	45	20.1	618

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

प्राथमिक सहकारी नागरी बँका व नोकरदारांच्या बँका Primary Co-operative Urban and Employees credit society				कृषि पत व बहुदेशीय संस्था/ Agricultural credit and multipurpose societies				District
प्रति संस्था सभासद संख्या (^००)/ Number of members per institution (^00)	प्रति संस्था खेळते भांडवल (^ कोटी)/ Working capital per institution (^ Crore)	प्रति संस्था ठेवी (^ कोटी) / Deposits per institution (^ Crore)	प्रति संस्था पत-पुरवठा (^ कोटी) / Credit per institution (^ Crore)	प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution	प्रति संस्था खेळते भांडवल (^०००) / Working capital per institution (^ '000)	प्रति संस्था ठेवी (^०००) / Deposits per institution (^ '000)	प्रति संस्था पत-पुरवठा (^०००) / Credit per institution (^ '000)	
(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	Reference Year
(107)	(108)	(109)	(110)	(111)	(112)	(113)	(114)	(2)
333	362	30	0	---	---	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban
120	1108	624	1	445	5,274	447	2,214	
146	1996	1221	168	465	4,589	238	1,150	Palghar
295	400	278	16	1,246	3,067	11	475	Raigad
3,171	191	155	0	1,044	5,265	116	1,870	Ratnagiri
193	45	40	29	758	33,857	499	36,707	Sindhudurg
439	546	208	13	796	10,671	265	8,680	Konkan DIV.
123	150	125	0	640	20,719	88	13,045	Nashik
137	325	244	2	567	4,458	1	2,404	Dhule
45	80	61	0	809	4,914	32	2,072	Nandurbar
143	133	168	2	596	8,473	55	5,907	Jalgaon
1,021	261	234	2	780	19,920	44	15,235	Ahmednagar
297	175	156	1	682	15,123	53	10,490	Nashik DIV.
116	297	370	1	766	8,337	57	6,554	Pune
181	386	262	0	589	34,084	39	19,100	Satara
12	458	367	11	749	26,644	281	13,581	Sangli
189	473	22	2	638	10,987	82	6,047	Solapur
110	313	159	10	565	13,072	536	4,690	Kolhapur
125	367	231	5	650	16,500	231	8,679	Pune DIV.
241	360	207	6	676	15,441	172	9,312	Rest of Maharashtra*
82	243	226	0	691	13,923	--	11,807	Aurangabad
128	69	44	0	776	6,635	493	3,944	Jalna
62	208	154	0	587	6,154	11	5,879	Parbhani
49	60	32	0	693	4,338	25	533	Hingoli
120	395	218	0	486	6,360	29	2,091	Beed
112	136	122	0	502	3,962	9	2,182	Nanded
30	25	17	0	697	12,630	73	6,225	Osmanabad
73	64	47	0	783	8,361	11	650	Latur
81	171	121	0	636	7,696	74	4,170	Aurangabad DIV.
81	171	121	0	636	7,696	74	4,170	Marathwada
265	607	478	1	679	10,097	115	5,671	Buldhana
59	34	23	0	917	15,435	438	1,666	Akola
312	468	361	56	875	1,729	21	496	Washim
126	237	140	1	604	13,469	91	6,930	Amravati
44	1012	842	0	1,862	16,797	113	12,156	Yavatmal
156	455	347	3	1,002	11,892	145	5,968	Amravati DIV.
125	137	51	0	577	1,019	6	974	Wardha
231	319	448	85	1,070	2,489	248	1,148	Nagpur
526	590	551	0	886	360	1	71	Bhandara
81	89	68	0	1,350	16,643	747	808	Gondiya
229	655	329	208	959	4,120	380	305	Chandrapur
29	15	8	0	760	3,768	27	651	Gadchiroli
198	307	310	73	957	4,435	245	694	Nagpur DIV.
178	377	328	40	981	8,435	191	3,523	Vidarbha Region
207	331	207	9	737	12,054	154	6,801	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region
Neg. नगण्य / Negligible

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	बिगर-कृषि पतसंस्था/ Non-agricultural credit societies				सहकारी पणन संस्था/ Co-operative marketing societies			
		प्रति संस्था सभासद संख्या/ Number of members per institution	प्रति संस्था खेळते भांडवल ('०००) / Working capital per institution (` '000)	प्रति संस्था ठेवी ('०००) / Deposits per institution (` '000)	प्रति संस्था पतपुरवठा (`०००) / Credit per institution (` '000)	प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution	प्रति संस्था खेळते भांडवल ('०००) / Working capital per institution (` '000)	प्रति संस्था पतपुरवठा (`०००) / Credit per institution (` '000)	
		संदर्भ वर्ष (२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	
(1)	(2)	(115)	(116)	(117)	(118)	(119)	(120)	(121)	
१.	मुंबई शहर	}	1,171	16,745	5,203	6	6,500	5,49,200	19,70,950
२.	मुंबई उपनगर		929	56,521	17,718	0	6,600	10,480	980
३.	ठाणे		1,323	120,465	25,155	0	6,111	5,289	2,644
४.	पालघर		857	20,471	8,082	2,300	1,417	4,725	817
५.	रायगड		2,068	80,247	13,968	6,218	1,471	3,435	741
६.	रत्नागिरी		1,591	72,556	32,605	9,781	517	3,159	1,145
७.	सिंधुदुर्ग		1,180	37,367	10,732	1,069	2,135	18,988	54,408
८.	नाशिक	804	36,813	15,027	1,098	903	1,736	2,001	
९.	धुळे	658	53,940	16,013	9	433	26,330	77	
१०.	नंदुरवार	413	32,960	19,017	1,427	1,611	1,861	561	
११.	जळगाव	47	13,341	324	47	554	51	171	
१२.	अहमदनगर	1,322	26,923	14,132	1,725	612	4,049	808	
	नाशिक विभाग	772	29,802	11,784	984	726	4,567	835	
१३.	पुणे	493	11,851	493	124	758	3,981	3,103	
१४.	सातारा	2,029	57,888	22,815	1,039	929	11,707	861	
१५.	सांगली	2,102	11,912	3,564	124	578	3,871	133	
१६.	सोलापूर	1,196	28,771	6,308	1,633	594	25,195	5,848	
१७.	कोल्हापूर	818	18,284	11,880	148	216	7,041	1,683	
	पुणे विभाग	1,130	21,700	7,367	468	413	8,504	2,226	
	उर्वरित महाराष्ट्र *	1,061	27,869	9,313	494	641	8,265	6,106	
१८.	औरंगाबाद	692	19,068	8,080	4,373	1,583	2,533	1,300	
१९.	जालना	921	17,701	2,627	1,023	273	591	391	
२०.	परभणी	286	6,813	44	6,341	207	109	167	
२१.	हिंगोली	386	5,364	693	832	1,250	4,750	16,650	
२२.	बीड	385	6,410	213	4,092	566	85	192	
२३.	नांदेड	321	22,792	4,799	5,256	905	390	29	
२४.	उस्मानाबाद	447	4,048	641	136	156	3,119	2,494	
२५.	लातूर	257	2,423	258	955	5,100	710	580	
	औरंगाबाद विभाग	482	11,134	2,899	3,107	778	942	892	
	मराठवाडा	482	11,134	2,899	4,108	778	942	892	
२६.	बुलढाणा	1,342	59,152	38,730	862	2,105	12,237	168	
२७.	अकोला	544	26,276	5,193	617	6,727	10,191	191	
२८.	वाशिम	667	54,905	26,916	3,464	1,429	4,257	4,286	
२९.	अमरावती	718	21,917	11,393	542	800	3,420	280	
३०.	यवतमाळ	322	4,777	152	1,095	1,806	2,878	586	
	अमरावती विभाग	831	34,954	19,082	1,000	2,204	5,875	667	
३१.	वर्धा	526	39,725	7,822	5,286	1,286	13,086	364	
३२.	नागपूर	640	10,864	1,404	343	786	50,086	11,179	
३३.	भंडारा	783	1,180	52	4	1,333	133	8,600	
३४.	गोंदिया	513	2,41,081	14,080	21,445	2,000	7,200	3,550	
३५.	चंद्रपूर	901	21,525	2,357	805	833	2,03,458	17,067	
३६.	गडचिरोली	339	5,455	1,866	179	571	743	300	
	नागपूर विभाग	662	36,426	3,242	2,883	1,068	57,205	7,481	
	विदर्भ	723	35,898	8,932	4,270	1,763	25,799	3,312	
	महाराष्ट्र	925	27,205	8,423	1,321	798	9,002	4,832	

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

सहकारी उत्पादक संस्था / Co-operative productive enterprises			प्रति नोंदणीकृत चालू कारखान्यांमार्गे कामगारांची संख्या / Number of factory workers per registered working factory	प्रति लाख लोकसंख्येमार्गे नोंदणीकृत चालू कारखान्यांतील कामगारांची संख्या / Number of factory workers of registered working factories per lakh population	जिल्ह्यातील नोंदणीकृत चालू कारखान्यांतील कामगारांची राज्यातील एकूण कारखान्यांतील कामगारांशी टक्केवारी/ Percentage of factory workers of registered working factories in district to factory workers in the State	District
प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution	प्रति संस्था खेळते भांडवल (‘०००) / Working capital per institution (‘000)	प्रति संस्था पतपुरवठा (‘०००) / Credit per institution (‘000)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	Reference Year
(१२२)	(१२३)	(१२४)	(१२५)	(१२६)	(१२७)	(२)
265	21,129	11,148	69	2,756	3.5	Mumbai City
			72	2,299	8.8	Mumbai Suburban
251	13,131	6,433	74	4,019	13.1	Thane
51	571	153	71	6,889	8.0	Palghar
224	13,798	6,737	120	6,081	6.1	Raigad
236	12,909	6,223	85	1,766	1.1	Ratnagiri
241	13,063	5,935	31	480	0.2	Sindhudurg
257	18,429	9,516	77	3,559	40.8	Konkan DIV.
215	20,722	6,567	63	1,585	3.7	Nashik
300	14,340	6,381	56	665	0.5	Dhule
277	15,041	5,699	40	139	0.1	Nandurbar
280	9,072	6,952	52	906	1.5	Jalgaon
245	15,759	7,617	65	1,096	1.9	Ahmednagar
255	14,637	7,004	60	1,085	7.6	Nashik DIV.
242	22,958	8,843	142	7,178	26.6	Pune
270	14,430	7,259	114	1,958	2.2	Satara
247	18,492	7,305	69	1,364	1.5	Sangli
264	13,480	6,083	18	1,402	2.3	Solapur
233	21,002	9,006	72	2,750	4.0	Kolhapur
243	19,312	8,177	89	4,065	36.6	Pune DIV.
249	18,235	8,254	79	3,091	85.0	Rest of Maharashtra*
243	14,454	7,715	103	2,780	4.0	Aurangabad
261	15,116	6,382	68	623	0.5	Jalna
234	13,740	6,959	38	233	0.2	Parbhani
165	12,399	5,559	56	225	0.1	Hingoli
206	14,856	7,494	59	458	0.4	Beed
231	14,963	6,469	29	179	0.2	Nanded
226	15,340	6,821	103	538	0.3	Osmanabad
251	13,853	7,347	88	409	0.4	Latur
231	14,528	7,171	82	857	6.1	Aurangabad DIV.
231	14,528	7,171	82	857	6.1	Marathwada
271	13,183	7,300	45	353	0.3	Buldhana
262	13,059	6,807	42	364	0.3	Akola
131	13,038	8,778	30	153	0.1	Washim
232	13,990	6,973	61	422	0.5	Amravati
262	14,730	7,142	62	362	0.4	Yavatmal
235	13,695	7,462	51	354	1.5	Amravati DIV.
285	15,139	5,797	152	1,373	0.7	Wardha
237	17,270	7,652	106	2,668	4.9	Nagpur
235	18,831	7,316	77	785	0.4	Bhandara
262	15,460	7,009	34	256	0.1	Gondiya
324	18,081	6,648	202	1,475	1.2	Chandrapur
283	11,938	4,832	87	202	0.1	Gadchiroli
259	16,880	6,991	112	1,637	7.4	Nagpur DIV.
247	15,386	7,212	93	1,015	8.9	Vidarbha Region
246	17,249	7,936	81	2,307	100.0	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु-क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	विद्युतीकरण झालेल्या शहरे व गावांची एकूण शहरे व गावांशी टक्केवारी/ Percentage of towns & villages electrified to total number of towns & villages	घरगुती विजेचा दरडोई वापर (किलोवॅट तास)/ Per capita domestic consumption of electricity (kwh)	औद्योगिक कारणासाठी विजेचा दरडोई वापर (किलोवॅट तास)/ Per capita industrial consumption of electricity (kwh)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे मोटार वाहनांची संख्या / No. of motor vehicles per lakh population
	संदर्भ वर्ष	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)
(1)	(2)	(128)	(129)	(130)	(131)
१.	मुंबई शहर	}	563.2	87.9	33,447
२.	मुंबई उपनगर		596.1	238.4	26,857
३.	ठाणे	}	412.2	632.6	43,219
४.	पालघर		100.00	355.8	1162.1
५.	रायगड	100.00	418.0	2449.8	35,741
६.	रत्नागिरी	100.00	194.1	256.2	23,589
७.	सिंधुदुर्ग	100.00	194.6	53.8	29,078
	कोकण विभाग	100.00	468.0	617.6	32,306
८.	नाशिक	100.00	135.1	466.1	36,029
९.	धुळे	100.00	109.2	200.6	24,131
१०.	नंदुरबार	100.00	60.8	48.4	13,716
११.	जळगाव	100.00	109.2	150.7	23,197
१२.	अहमदनगर	100.00	83.3	185.5	35,317
	नाशिक विभाग	100.00	107.4	260.8	29,677
१३.	पुणे	100.00	360.5	854.9	64,366
१४.	सातारा	100.00	141.5	284.7	34,650
१५.	सांगली	100.00	140.1	239.5	33,835
१६.	सोलापूर	100.00	105.6	198.2	30,783
१७.	कोल्हापूर	100.00	149.2	814.0	38,135
	पुणे विभाग	100.00	226.2	584.8	46,652
	उर्वरित महाराष्ट्र *	100.00	296.5	515.6	36,328
१८.	औरंगाबाद	100.00	147.3	547.7	37,906
१९.	जालना	100.00	58.9	1262.3	22,419
२०.	परभणी	100.00	70.9	48.5	19,635
२१.	हिंगोली	100.00	63.2	26.8	17,116
२२.	बीड	100.00	63.1	47.2	19,544
२३.	नांदेड	100.00	95.2	39.4	18,833
२४.	उस्मानाबाद	100.00	76.6	50.6	18,607
२५.	लातूर	100.00	103.8	83.5	22,960
	औरंगाबाद विभाग	100.00	92.7	276.5	23,640
	मराठवाडा	100.00	92.7	276.5	23,640
२६.	बुलढाणा	100.00	112.8	49.5	18,916
२७.	अकोला	100.00	163.1	84.0	25,372
२८.	वाशिम	100.00	92.8	41.7	20,928
२९.	अमरावती	100.00	172.3	103.7	27,099
३०.	यवतमाळ	100.00	116.7	98.6	18,637
	अमरावती विभाग	100.00	135.3	80.4	22,235
३१.	वर्धा	100.00	220.6	597.7	23,314
३२.	नागपूर	100.00	314.6	508.2	47,608
३३.	भंडारा	100.00	168.0	262.7	23,907
३४.	गोंदिया	100.00	140.5	98.3	22,636
३५.	चंद्रपूर	100.00	181.7	319.8	26,761
३६.	गडचिरोली	100.00	184.7	53.9	17,085
	नागपूर विभाग	100.00	234.6	373.9	33,312
	विदर्भ	100.00	186.5	231.6	27,942
	महाराष्ट्र	100.00	241.0	419.1	32,562

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

§ अमरावती जिल्ह्यातील ५ गावे विस्थापित झाली आहेत.

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

प्रति लाख लोकसंख्येमागे रस्त्यांची लांबी (किमी.) / Road length per lakh population (km) †	प्रति १०० चौरस किलोमीटर भौगोलिक क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी (किमी.) / Road length per 100 sq.km. of geographical area (km) †	प्रति १०० चौरस किलोमीटर भौगोलिक क्षेत्रामागे लोहमार्गाची लांबी (किमी.) / Railway route length per 100 sq.km. of geographical area (km)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे लोहमार्गाची लांबी (किमी.) / Railway route length per lakh population (km)	District	Reference Year
(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)		(2)
(132)	(133)	(134)	(135)		(2)
0.33	8	18.9	0.8	Mumbai City	
		35.6	1.4	Mumbai Suburban	
45.8	90	4.3	2.2	Thane	
206.7	150	1.7	2.3	Palghar	
281.0	116	4.9	11.9	Raigad	
563.7	121	2.4	11.0	Ratnagiri	
871.6	155	2.1	11.6	Sindhudurg	
112.3	123	3.7	3.4	Konkan DIV.	
284.4	126	1.7	3.9	Nashik	
299.1	95	0.4	1.4	Dhule	
387.2	117	0.0	0.0	Nandurbar	
282.5	113	2.6	6.6	Jalgaon	
420.2	123	1.4	4.9	Ahmednagar	
327.3	118	1.5	4.1	Nashik DIV.	
177.6	124	2.1	3.0	Pune	
416.1	131	1.4	4.6	Satara	
412.2	150	1.7	4.7	Sangli	
362.1	117	2.6	8.1	Solapur	
201.2	113	0.6	1.1	Kolhapur	
272.5	126	1.8	4.0	Pune DIV.	
219.8	122	2.1	3.8	Rest of Maharashtra*	
244.9	101	1.1	2.6	Aurangabad	
348.1	97	1.1	4.1	Jalna	
277.3	91	4.2	12.8	Parbhani	
322.9	86	0.0	0.0	Hingoli	
439.2	117	0.8	2.9	Beed	
327.7	116	2.1	6.1	Nanded	
414.8	99	0.7	3.0	Osmanabad	
285.7	108	1.9	5.1	Latur	
325.2	104	1.5	4.6	Aurangabad DIV.	
325.2	104	1.5	4.6	Marathwada	
199.4	59	0.8	2.8	Buldhana	
166.7	60	5.2	14.6	Akola	
236.8	63	0.6	2.3	Washim	
251.8	67	2.2	8.3	Amravati	
286.8	64	1.1	4.9	Yavatmal	
232.9	63	1.8	6.6	Amravati DIV.	
352.8	81	2.4	10.5	Wardha	
270.8	148	4.2	7.6	Nagpur	
476.5	154	1.8	5.7	Bhandara	
508.1	141	3.9	14.2	Gondiya	
396.5	86	3.0	13.8	Chandrapur	
516.5	42	0.1	1.6	Gadchiroli	
371.1	96	2.3	9.1	Nagpur DIV.	
304.1	139	3.6	7.9	Vidarbha Region	
254.0	105	2.0	4.7	Maharashtra	

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

† सार्वजनिक बांधकाम विभाग व जिल्हा परिषदांच्या देखभालीखालील रस्त्यांचा समावेश असून नगरपालिका व महानगरपालिकांच्या देखभालीखालील रस्त्यांचा समावेश नाही./This includes roads maintained by Public Work Department & Zilla Parishad and excludes roads maintained by Municipal Councils and Municipal Corporations.

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु.क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	प्रति लाख लोकसंख्येमागे टपाल कार्यालयांची संख्या / Number of posts offices per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे टपाल पेट्यांची संख्या / Number of letter boxes per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे दूरध्वनींची संख्या / Number of telephones per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे वाणिज्यिक बँकांची संख्या / Number of Scheduled Commercial Banks per lakh population	
संदर्भ वर्ष		(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	
(1)	(2)	(136)	(137)	(138)	(139)	
१.	मुंबई शहर	3	14	}	31	
२.	मुंबई उपनगर	1	5		14	
३.	ठाणे	2	16		13	
४.	पालघर	6	3		170	9
५.	रायगड	15	34		--	17
६.	रत्नागिरी	38	101		388	15
७.	सिंधुदुर्ग	40	98		738	18
	कोकण विभाग	6	19	58	15	
८.	नाशिक	10	32	}	575	10
९.	धुळे	12	15		210	6
१०.	नंदुरबार	11	12		5	
११.	जळगाव	11	35		383	8
१२.	अहमदनगर	13	45		295	9
	नाशिक विभाग	11	32	3,809	9	
१३.	पुणे	7	18	6,050	17	
१४.	सातारा	20	83	274	10	
१५.	सांगली	13	29	287	10	
१६.	सोलापूर	11	27	70	9	
१७.	कोल्हापूर	13	31	255	12	
	पुणे विभाग	11	31	5,415	13	
	उर्वरित महाराष्ट्र *	9	26	54,896	13	
१८.	औरंगाबाद	8	11	297	9	
१९.	जालना	8	8	58	6	
२०.	परभणी	9	32	}	94	6
२१.	हिंगोली	9	33		6	
२२.	बीड	12	47		118	6
२३.	नांदेड	13	14	155	6	
२४.	उस्मानाबाद	16	34	132	7	
२५.	लातूर	11	23	201	7	
	औरंगाबाद विभाग	11	23	178	7	
	मराठवाडा	11	23	178	7	
२६.	बुलढाणा	12	48	125	7	
२७.	अकोला	12	59	189	9	
२८.	वाशिम	12	49	7		
२९.	अमरावती	14	54	294	9	
३०.	यवतमाळ	12	22	104	7	
	अमरावती विभाग	13	45	181	8	
३१.	वर्धा	13	53	259	12	
३२.	नागपूर	6	23	760	14	
३३.	भंडारा	10	51	}	161	10
३४.	गोंदिया	34	69		8	
३५.	चंद्रपूर	23	82		208	9
३६.	गडचिरोली	38	85	107	7	
	नागपूर विभाग	16	51	420	11	
	विदर्भ	15	48	304	10	
	महाराष्ट्र	11	30	314	11	

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक /Districtwise selected indicators

प्रति लाख लोकसंख्येमागे सहकारी बँकांची संख्या / Number of Co-operative banks per lakh population	बिगर-नगरपालिका क्षेत्रातील प्रति लाख लोकसंख्येमागे परिषदांचा खर्च (` लाख) / Expenditure of Zilla Parishads per lakh non-municipal population (` lakh)	बिगर-नगरपालिका क्षेत्रातील प्रति लाख लोकसंख्येमागे जिल्हा परिषदांचे उत्पन्न (` लाख) / Receipt of Zilla Parishads per lakh non-municipal population (` lakh)	प्रति आस्थापना रोजगार (आर्थिक गणना, २०१३) / Employment per establishment (Economic Census, 2013)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना, २०१३) / Number of establishments per lakh population (Economic Census, 2013)	District
(२०२१-२२)	(२०११-१२)	(२०११-१२)	(२०१३)	(२०१३)	Reference Year
(140)	(141)	(142)	(143)	(144)	(2)
0.3	---	---	4	8,083	Mumbai City
0.1	---	---	4	4,748	Mumbai Suburban
0.1	3,504	3,872	3	3,812	Thane
0.2	3,807	4,107	3	3,753	Palghar
0.2	8,214	4,315	2	4,379	Raigad
0.2	5,711	5,656	2	5,902	Ratnagiri
0.2	4,854	4,239	3	4,671	Konkan DIV.
0.6	953	3,083	3	3,407	Nashik
0.2	4,794	2,823	2	3,452	Dhule
0.3	26	48	2	2,776	Nandurbar
0.3	4,667	2,392	2	3,652	Jalgaon
0.3	4,983	2,971	2	5,299	Ahmednagar
0.4	3,264	2,543	2	3,873	Nashik DIV.
0.4	5,836	3,791	3	5,267	Pune
0.7	6,199	3,507	2	12,483	Satara
0.6	3,000	3,121	2	9,611	Sangli
0.7	5,339	3,083	2	8,416	Solapur
1.0	3,036	5,570	2	14,341	Kolhapur
0.6	4,824	3,830	2	8,780	Pune DIV.
0.4	4,220	3,406	3	5,822	Rest of Maharashtra*
0.3	2,898	3,219	2	3,758	Aurangabad
0.2	4,452	2,837	2	4,870	Jalna
0.4	3,029	2,974	2	3,173	Parbhani
0.5	2,767	2,241	2	2,979	Hingoli
0.5	5,998	3,836	2	5,267	Beed
0.2	2,990	3,190	2	2,726	Nanded
0.5	5,849	3,358	2	7,337	Osmanabad
0.5	5,401	3,115	2	4,091	Latur
0.4	4,200	3,169	2	4,150	Aurangabad DIV.
0.4	4,200	3,169	2	4,150	Marathwada
0.3	5,444	3,094	2	3,587	Buldhana
0.1	3,488	3,638	2	6,630	Akola
0.1	2,808	2,893	2	2,653	Washim
0.3	5,892	2,290	2	4,610	Amravati
0.1	3,458	3,785	2	2,402	Yavatmal
0.2	4,434	3,145	2	3,952	Amravati DIV.
0.3	3,844	4,280	2	5,056	Wardha
0.3	7,943	4,886	2	5,356	Nagpur
0.1	6,302	3,959	2	7,045	Bhandara
0.1	6,498	3,913	2	5,190	Gondiya
0.2	7,302	4,644	2	4,545	Chandrapur
0.2	3,958	4,687	2	4,389	Gadchiroli
0.2	6,253	4,440	2	5,236	Nagpur DIV.
0.2	5,262	3,734	2	4,609	Vidarbha Region
0.4	4,469	3,433	2	5,297	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून/ Excluding Marathwada and Vidarbha Region

---

भारतातील राज्यांचे निवडक निर्देशक
Selected Indicators for States in India

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	भौगोलिक क्षेत्र (लाख चौ.किमी.) Geographical Area (lakh sq.km)	लोकसंख्या (लाख) Population (lakh)	लोकसंख्येची घनता (प्रति चौ. किमी.) Density of population (per sq.km)	नागरी लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी Percentage of urban population to total population	राज्याच्या लोकसंख्येची अखिल भारताच्या लोकसंख्येशी टक्केवारी Percentage of State population to all India population	लोकसंख्येतील दशवर्षीय वाढ (टक्के) Decennial growth rate of population (per cent)	स्त्री -पुरुष प्रमाण Sex ratio	बालकांमधील मुलामुलींचे प्रमाण (०-६ वर्षे वयोगट) Child sex ratio (0-6 years age group)
(1)	(2)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२००१-११)	(२०११)	(२०११)
1	आंध्र प्रदेश	1.63	495.77	304	29.47	4.09	9.21	997	944
2	अरुणाचल प्रदेश	0.84	13.84	17	22.94	0.11	26.03	938	972
3	आसाम	0.78	312.06	398	14.10	2.58	17.07	958	962
4	बिहार	0.94	1,040.99	1,106	11.29	8.60	25.42	918	935
5	छत्तीसगड	1.35	255.45	189	23.24	2.11	22.61	991	969
6	दिल्ली	0.01	167.88	11,320	97.50	1.39	21.21	868	871
7	गोवा	0.04	14.59	394	62.17	0.12	8.23	973	942
8	गुजरात	1.96	604.40	308	42.60	4.99	19.28	919	890
9	हरियाणा	0.44	253.51	573	34.88	2.09	19.90	879	834
10	हिमाचल प्रदेश	0.56	68.65	123	10.03	0.57	12.94	972	909
11	झारखंड	0.80	329.88	414	24.05	2.72	22.42	949	948
12	कर्नाटक	1.92	610.95	319	38.67	5.05	15.60	973	948
13	केरळ	0.39	334.06	860	47.70	2.76	4.91	1,084	964
14	मध्य प्रदेश	3.08	726.27	236	27.63	6.00	20.35	931	918
15	महाराष्ट्र	3.08	1,123.74	365	45.22	9.28	16.00	929	894
16	मणिपूर	0.22	28.56	128	29.21	0.24	24.50	985	930
17	मेघालय	0.22	29.67	132	20.07	0.25	27.95	989	970
18	मिझोराम	0.21	10.97	52	52.11	0.09	23.48	976	970
19	नागालँड	0.17	19.79	119	28.86	0.16	-0.58	931	943
20	ओडिशा	1.56	419.74	270	16.69	3.47	14.05	979	941
21	पंजाब	0.50	277.43	551	37.48	2.29	13.89	895	846
22	राजस्थान	3.42	685.48	200	24.87	5.66	21.31	928	888
23	सिक्कीम	0.07	6.11	86	25.15	0.05	12.89	890	957
24	तामीळनाडू	1.30	721.47	555	48.40	5.96	15.61	996	943
25	तेलंगणा	1.12	350.04	312	38.88	2.89	13.58	988	932
26	त्रिपूरा	0.10	36.74	350	26.17	0.30	14.84	960	957
27	उत्तर प्रदेश	2.41	1,998.12	829	22.27	16.50	20.23	912	902
28	उत्तराखंड	0.53	100.86	189	30.23	0.83	18.81	963	890
29	पश्चिम बंगाल	0.89	912.76	1,028	31.87	7.54	13.84	950	956
	भारत[§]	32.87	12,108.55	382	31.14	100.00	17.70	943	918

§ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Including Union Territories

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

एकूण कुटुंबे (लाख) Total Households (lakh)	स्त्री कुटुंब प्रमुख असलेली कुटुंबे (लाख) Female headed households (lakh)	शेतकऱ्यांची संख्या (लाख) Number of cultivators (In lakh)	पिण्याच्या स्वच्छ पाण्याची सुविधा उपलब्ध असलेल्या कुटुंबांची टक्केवारी Per cent of households having access to safe drinking water	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी Percentage of scheduled caste population to total population	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी Percentage of scheduled tribe population to total population	निःसमर्थ लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी Percentage of disabled population to total population	झोपडपट्टीतील लोकसंख्येची (सर्व शहरे) नागरी लोकसंख्येशी टक्केवारी Percentage of slum population (All towns) to urban population	States
(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	Reference year or Date
(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(2)
127.19	19.09	33.40	90.5 [^]	17.08	5.53	2.46	38.32	Andhra Pradesh
2.71	0.35	3.03	78.6	--	68.79	1.93	4.90	Arunachal Pradesh
64.06	8.53	40.62	69.9	7.15	12.45	1.54	4.48	Assam
189.14	19.75	71.96	94.0	15.91	1.28	2.24	10.53	Bihar
56.51	7.35	40.05	86.3	12.82	30.62	2.45	31.98	Chhattisgarh
34.36	3.95	0.33	95.0	16.75	--	1.40	10.91	Delhi
3.44	0.80	0.31	85.7	1.74	10.23	2.26	2.89	Goa
122.48	12.35	54.48	90.3	6.74	14.75	1.81	6.53	Gujarat
48.58	5.66	24.81	93.8	20.17	--	2.16	18.80	Haryana
14.83	3.05	20.62	93.7	25.19	5.71	2.26	8.90	Himachal Pradesh
62.55	6.82	38.15	60.1	12.08	26.21	2.33	4.70	Jharkhand
133.57	22.69	65.81	87.5	17.15	6.95	2.17	13.93	Karnataka
78.54	19.83	6.70	33.5	9.10	1.45	2.28	1.27	Kerala
150.93	15.04	98.44	78.0	15.62	21.09	2.14	28.35	Madhya Pradesh
244.22	31.36	125.69	83.4	11.81	9.35	2.64	23.32	Maharashtra
5.58	0.83	5.74	45.4	3.41	40.88	1.89	N A	Manipur
5.48	1.27	4.95	44.7	0.58	86.15	1.49	9.64	Meghalaya
2.23	0.37	2.30	60.4	0.11	94.43	1.38	13.74	Mizoram
3.96	0.53	5.38	53.8	--	86.48	1.50	14.42	Nagaland
96.38	12.02	41.04	75.3	17.13	22.85	2.96	22.28	Odisha
55.13	7.96	19.35	97.6	31.94	--	2.36	14.04	Punjab
127.11	11.77	136.19	78.1	17.83	13.48	2.28	12.13	Rajasthan
1.29	0.17	1.17	85.3	4.63	33.80	2.98	20.43	Sikkim
185.25	29.65	42.48	92.5	20.01	1.10	1.64	16.61	Tamil Nadu
83.04	12.18	31.51	--	15.45	9.08	2.99	33.72	Telangana
8.56	1.21	2.96	67.5	17.83	31.76	1.75	14.54	Tripura
334.48	40.07	190.58	95.1	20.70	0.57	2.08	14.02	Uttar Pradesh
20.57	3.93	15.80	92.2	18.76	2.89	1.84	16.00	Uttarakhand
203.80	26.15	51.17	92.2	23.51	5.80	2.21	22.06	West Bengal
2,495.02	327.83	1,188.09	85.5	16.63	8.63	2.21	17.37	India^S

\$ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Including Union Territories

^ तेलंगणा समाविष्ट / Including Telangana

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	मुख्यतः काम	कृषि विषयक काम	महिला कार्य	राज्याची	एकूण महसूलो	केंद्रीय	केंद्राकडून
		करणाऱ्यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	करणाऱ्यांची एकूण काम करणाऱ्यांशी टक्केवारी	सहभाग दर	दरडोई महसूली जमा (°)/	जमेतील राज्याच्या स्वतःच्या कर महसूलाचा हिस्सा (टक्के)/	करांतील दरडोई हिस्सा (°)/	प्राप्त दरडोई अनुदान (°)/
		Percentage of main workers to total population	Percentage of agricultural workers to total workers	Female work participation rate	Per capita revenue receipts of the State (°)	Share of State's own Tax Revenue in Total revenue receipts (per cent)	Per capita share in central taxes (°)	Per capita grants from centre (°)
	संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)
(1)	(2)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)
1	आंध्र प्रदेश	38.96	62.36	34.65	29,166	47.7	5,966	8,249
2	अरुणाचल प्रदेश	34.60	57.67	35.44	1,57,838	9.3	82,498	55,159
3	आसाम	27.84	49.35	22.46	27,255	22.9	7,144	12,340
4	बिहार	20.52	73.55	19.07	13,621	20.7	6,024	4,331
5	छत्तीसगड	32.26	74.68	39.70	28,283	32.7	8,531	5,607
6	दिल्ली	31.61	1.30	10.58	22,991	80.2	N.A.	4,170
7	गोवा	32.64	10.07	21.92	1,11,440	32.8	21,065	21,736
8	गुजरात	33.70	49.61	23.38	23,193	64.6	3,948	2,406
9	हरियाणा	27.67	44.96	17.79	31,182	70.2	2,924	3,265
10	हिमाचल प्रदेश	30.05	62.85	44.82	50,320	26.2	8,312	25,293
11	झारखंड	20.67	62.99	29.10	19,056	28.0	6,367	4,312
12	कर्नाटक	38.30	49.28	31.87	28,257	58.8	4,046	6,251
13	केरळ	27.93	17.15	18.23	33,140	49.9	4,872	8,897
14	मध्य प्रदेश	31.26	69.79	32.64	20,172	37.4	6,858	4,335
15	महाराष्ट्र	38.94	52.71	31.06	28,969	62.7	3,861	5,546
16	मणिपूर	33.26	52.81	39.88	66,678	9.0	16,754	43,480
17	मेघालय	31.06	58.45	32.67	46,115	16.9	15,455	20,750
18	मिझोराम	37.83	55.76	36.16	84,347	7.6	30,483	40,355
19	नागालँड	37.46	61.66	44.74	58,101	10.4	19,652	31,186
20	ओडिशा	25.51	61.82	27.16	30,829	29.3	7,347	4,720
21	पंजाब	30.46	35.59	13.91	26,749	46.7	4,706	7,684
22	राजस्थान	30.72	62.10	35.12	23,741	43.7	5,614	5,425
23	सिक्कीम	37.73	46.53	39.57	1,20,930	14.5	44,446	50,901
24	तामीळनाडू	38.73	42.13	31.80	26,638	59.8	4,388	4,783
25	तेलंगणा	39.20	36.20	N A	41,286	59.5	3,700	7,581
26	त्रिपूरा	29.32	44.20	23.57	48,068	11.5	15,282	26,424
27	उत्तर प्रदेश	22.34	59.25	16.75	16,303	42.3	4,946	3,787
28	उत्तराखंड	28.46	51.23	26.68	38,107	32.3	8,630	14,868
29	पश्चिम बंगाल	28.14	44.04	18.08	17,889	42.0	5,685	4,400
	भारत[§]	29.94	54.61	25.51	24,468	45.4	N.A.	N.A.

§ केंद्रशासित प्रदेश धरून /Includes Union Territories

N.A. लागू नाही / Not Applicable

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

एकूण खर्चातील विकास खर्चाचा हिस्सा (टक्के)/ Share of development expenditure in total expenditure (per cent)	महसूली तूट (+) / आधिक्य (-) ची राज्यांतर्गत स्थूल उत्पन्नाशी टक्केवारी / Percentage of revenue deficit (+)/ surplus (-) to GSDP	वित्तीय तूट (+) / आधिक्य (-) ची स्थूल राज्यउत्पन्नाशी टक्केवारी / Percentage of fiscal deficit (+)/ Surplus (-) to GSDP	राज्य शासनाच्या थकित दायित्वांची स्थूल राज्यउत्पन्नाशी टक्केवारी / Percentage of outstanding liabilities to GSDP	चालू किमतीनुसार दरडोई उत्पन्न/ Per capita income at current prices (₹)	States
(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	Reference year or Date
(26)	(27)	(28)	(29)	(30)	(2)
72.3	1.6	3.2	32.8	1,92,587	Andhra Pradesh
70.7	-18.9	2.2	41.4	2,05,645	Arunachal Pradesh
65.5	1.0	9.5	26.9	1,02,965	Assam
72.7	5.5	11.4	38.5	47,498	Bihar
71.5	0.3	3.8	26.9	1,20,704	Chhattisgarh
77.8	0.3	1.6	1.8	3,89,529	Delhi
68.2	0.0	8.6	36.5	4,72,070	Goa
66.4	0.0	1.5	20.3	2,41,930	Gujarat
61.5	1.4	3.0	29.3	2,64,835	Haryana
60.9	-0.2	4.0	41.3	2,01,271	Himachal Pradesh
69.6	-0.1	3.2	34.0	84,059	Jharkhand
62.5	0.3	2.4	23.1	2,65,623	Karnataka
45.4	3.5	5.1	39.1	2,33,855	Kerala
66.0	0.5	3.7	28.0	1,21,594	Madhya Pradesh
61.2	1.0	2.8	18.7	2,15,233	Maharashtra
58.2	-10.8	10.0	38.4	91,560	Manipur
67.4	-3.4	4.2	41.7	1,03,335	Meghalaya
67.2	0.9	8.4	55.7	1,98,962	Mizoram
52.3	-1.4	6.1	43.5	1,25,887	Nagaland
70.3	-3.3	0.4	20.1	1,28,181	Odisha
49.1	3.6	5.6	48.4	1,68,705	Punjab
69.7	3.0	5.2	38.3	1,35,962	Rajasthan
61.3	-2.1	4.7	31.1	4,63,509	Sikkim
59.8	2.7	4.4	31.8	2,42,253	Tamil Nadu
74.5	-0.4	3.9	27.4	2,70,839	Telangana
58.7	1.1	5.2	35.3	1,37,472	Tripura
56.3	-1.2	4.0	34.5	73,048	Uttar Pradesh
55.3	-0.9	1.9	31.6	2,11,657	Uttarakhand
63.8	2.1	3.5	35.8	1,24,798	West Bengal
63.6	0.9	3.7	28.7	1,48,524	India^S

§ केंद्रशासित प्रदेश धरून /Includes Union Territories * Provisional

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	अनुसूचित वाणिज्यिक बँका/ Scheduled Commercial Banks				प्रधानमंत्री जन धन योजना/ Pradhan Mantri Jan Dhan Yojana ^{SS}		
		दर लाख लोकसंख्येमागे बँक कार्यालयांची संख्या@/ Number of banking offices per lakh population@	दरडोई टेवी @ (^)/ Per capita deposits@ (^)	दरडोई पतपुरवठा@ (^)/ Per capita credit@ (^)	पतपुरवठ्याचे टेवीशी प्रमाण(टक्के)/ Credit – Deposit Ratio (Per cent)	प्राधान्य क्षेत्राच्या पत- पुरवठ्याचा एकूण पतपुरवठ्यामधील हिस्सा (टक्के)/ Share of priority sector advances in total credit of scheduled commercial banks (per cent)	एकूण खातेधारक (हजारात)/ Total account holders ('000)	रुपे कार्ड धारकांची संख्या (हजारात)/ Total Rupay card holders (‘000)
संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक		(दि.३१ मार्च, २०२२ पर्यंत)					(२०२१-२२)	
(1)	(2)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)	(37)
1	आंध्र प्रदेश	13.8	72,898	1,01,170	138.8	49.2	11,699	9,073
2	अरुणाचल प्रदेश	11.7	1,55,885	38,133	24.5	21.9	376	310
3	आसाम	8.4	53,573	26,046	48.6	44.7	20,192	10,766
4	बिहार	6.0	35,483	15,075	42.5	47.7	50,598	38,071
5	छत्तीसगड	9.6	65,955	43,586	66.1	43.1	15,905	10,260
6	दिल्ली	16.9	7,10,208	6,61,837	93.2	14.6	5,224	4,009
7	गोवा	41.2	5,92,853	1,44,314	24.3	39.2	169	115
8	गुजरात	11.9	1,31,405	91,884	69.9	56.8	16,734	12,740
9	हरियाणा	16.9	2,05,365	1,12,427	54.7	43.8	8,408	5,662
10	हिमाचल प्रदेश	22.1	1,66,297	53,320	32.1	55.8	1,583	1,115
11	झारखंड	8.1	72,650	22,431	30.9	51.1	16,111	11,216
12	कर्नाटक	15.6	2,05,546	1,24,621	60.6	30.5	15,627	9,638
13	केरळ	18.5	1,88,034	1,15,985	61.7	50.1	4,885	2,892
14	मध्य प्रदेश	8.5	59,666	40,230	67.4	55.6	36,980	28,946
15	महाराष्ट्र	10.5	2,79,160	2,53,798	90.9	38.3	31,204	21,682
16	मणिपूर	7.0	43,438	26,036	59.9	27.3	1,020	669
17	मेघालय	11.1	88,767	28,369	32.0	24.2	613	414
18	मिझोराम	18.3	1,06,813	48,452	45.4	20.9	315	117
19	नागालँड	8.5	65,856	28,296	43.0	21.2	344	283
20	ओडिशा	11.5	91,611	37,380	40.8	44.4	18,431	13,949
21	पंजाब	20.9	1,67,075	90,322	54.1	56.3	7,652	5,543
22	राजस्थान	9.8	66,199	52,108	78.7	54.4	31,152	23,601
23	सिक्कीम	24.3	1,81,508	71,435	39.4	32.2	85	60
24	तामीळनाडू	15.4	1,45,094	1,47,388	101.6	45.1	11,480	9,096
25	तेलंगणा	14.6	1,68,543	1,63,424	97.0	30.8	10,410	8,371
26	त्रिपूरा	14.0	75,846	32,156	42.4	39.2	852	309
27	उत्तर प्रदेश	7.6	60,000	26,132	43.6	48.3	78,362	53,318
28	उत्तराखंड	18.4	1,56,904	55,858	35.6	55.3	2,880	2,031
29	पश्चिम बंगाल	9.5	99,184	46,113	46.5	39.1	44,309	27,698
	भारत[†]	11.0	1,23,700	88,902	71.9	39.8	4,46,890	3,14,280

\$ केंद्रशासित प्रदेश धरून /Includes Union Territories   \$\$ दि. १६ फेब्रुवारी २०२१ रोजीची / As on 16 February, 2022

@ १ मार्च २०२२ रोजीची प्रक्षेपित लोकसंख्या / Projected Population as on 1st March, 2022

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

वार्षिक पत धोरण# (` कोटी)/ Annual Credit Plan# (` Crore)	वार्षिक पर्जन्य (मिमी)/ Annual Rainfall (mm)	सरासरी वहिती क्षेत्र (हेक्टर)/ Average size of operational Holdings (ha.)	प्रति हेक्टर उत्पादन (किग्रॅ) / Yield per hectare (kg.)						ऋस (टन)/ Sugarcane (Tonne)	States
			एकूण तृणधान्ये/ All cereals	एकूण कडधान्ये/ All Pulses	एकूण अन्नधान्ये/ All foodgrains	एकूण तेलबिया/ All oilseeds	कापूस (रुई)/ Cotton (lint)			
(२०२१-२२)	(२०२१)	(२०१५-१६)	त्रैवार्षिक सरासरी (२०१८-१९ ते २०२०-२१)						Reference year or Date	
(38)	(39)	(40)	(41)	(42)	(43)	(44)	(45)	(46)	(2)	
1,48,500	1,148.9	0.94	3,765	790	2,830	879	502	78	Andhra Pradesh	
161	2,083.8	3.35	1,664	1010	1,626	1,043	--	22	Arunachal Pradesh	
16,745	1,622.5	1.09	2,191	752	2,109	636	--	37	Assam	
66,500	1,512.7	0.39	2,495	839	2,374	1,141	--	68	Bihar	
19,604	1,309.6	1.24	1,828	577	1,638	631	--	50	Chhattisgarh	
8,554	904.4	1.39	3,634	2000	3,634	1,261	--	--	Delhi	
940	3,947.2	1.10	2,665	957	2,458	2,359	--	57	Goa	
97,153	793.2	1.88	2,479	1165	2,142	1,874	498	74	Gujarat	
87,430	679.8	2.22	4,003	965	3,952	1,945	495	82	Haryana	
12,254	1,037.6	0.95	2,124	1883	2,114	643	--	18	Himachal Pradesh	
11,744	1,444.8	1.10	2,012	1029	1,724	752	--	--	Jharkhand	
1,25,992	1,450.9	1.36	2,291	627	1,616	961	432	92	Karnataka	
76,211	3,606.3	0.18	3,016	950	2,993	613	--	116	Kerala	
1,52,057	1,092.7	1.57	2,734	956	2,119	961	487	55	Madhya Pradesh	
1,18,920	1,410.7	1.34	1,455	839	1,208	1,221	298	84	Maharashtra	
654	913.6	1.14	2,203	937	2,056	855	--	38	Manipur	
1,335	3,171.9	1.29	2,381	1428	2,322	1,061	--	3	Meghalaya	
749	1,653.1	1.25	1,727	1437	1,701	1,162	--	31	Mizoram	
454	1,153.1	4.87	1,726	1185	1,663	1,052	--	44	Nagaland	
46,586	1,420.8	0.95	2,084	569	1,850	771	540	58	Odisha	
1,34,031	534.4	3.62	4,614	927	4,597	1,506	764	82	Punjab	
1,21,452	587.0	2.73	2,025	679	1,489	1,456	615	79	Rajasthan	
301	3,043.3	1.27	1,745	962	1,672	925	--	--	Sikkim	
1,65,186	1,376.7	0.75	3,623	657	2,953	2,427	377	105	Tamil Nadu	
91,542	1,208.5	1.00	3,614	973	3,198	1,811	440	79	Telangana	
3,117	1,761.1	0.49	2,913	755	2,737	840	--	55	Tripura	
1,80,541	946.1	0.73	3,087	1041	2,845	1,018	--	81	Uttar Pradesh	
12,299	1,664.5	0.85	2,468	953	2,355	957	--	75	Uttarakhand	
87,603	2,202.7	0.76	3,121	849	2,956	1,168	--	80	West Bengal	
18,11,548	1,236.4	1.08	2,783	822	2,341	1,247	428	81	India^S	

\$ केंद्रशासित प्रदेश धरुन / Includes Union Territories

कृषी व संलग्न कार्ये याकरिता लक्ष्य / Target for Agriculture and allied activities

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	दरडोई अन्नधान्यांचे उत्पादन (कि.ग्रॅ)/ Per capita foodgrains Production (kg.)	दर हेक्टर पिकाखालील क्षेत्रामागे खतांचा वापर (कि.ग्रॅ) / Consumption of fertilizer per hectare cropped area (kg.)	एकूण सिंचित क्षेत्राची पिकाखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of gross irrigated area to gross cropped area	प्रति शेतकरी निव्वळ पेरणी क्षेत्र (हेक्टर)/ Net area sown per cultivator (ha.) [#]	निव्वळ पेरणी क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of net area sown to total geographical area	पिकांची सघनता/ Cropping intensity	वनांनी आच्छादलेल्या क्षेत्राची + एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of forest cover + to total geographical area	झाडांनी आच्छादलेल्या क्षेत्राची ++ एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of tree cover ++ to total geographical area
		संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(२०२०-२१)	(२०१९-२०)	(२०१९-२०)	(२०१९-२०)	(२०१९-२०)	(२०१९-२०)	(२०२१)
(1)	(2)	(47)	(48)	(49)	(50)	(51)	(52)	(53)	(54)
1	आंध्र प्रदेश	214.5	231.0	52.3	1.8	36.1	123.9	18.3	2.9
2	अरुणाचल प्रदेश	247.1	0.0	17.5	0.8	2.8	136.6	79.3	1.2
3	आसाम	157.3	70.0	13.7	0.7	34.4	147.2	36.1	2.1
4	बिहार	125.7	249.5	74.5	0.7	53.9	143.7	7.8	2.5
5	छत्तीसगड	280.4	128.6	35.3	1.2	34.3	123.7	41.2	4.0
6	दिल्ली	5.5	252.4	63.8	0.7	14.8	263.6	13.1	9.9
7	गोवा	58.6	21.9	21.8	4.1	34.3	115.7	60.6	6.6
8	गुजरात	129.3	129.7	61.0	1.8	49.9	141.2	7.6	2.8
9	हरियाणा	624.6	213.2	94.9	1.4	80.3	186.3	3.6	3.2
10	हिमाचल प्रदेश	208.2	65.7	22.9	0.3	9.5	168.2	27.7	1.2
11	झारखंड	127.4	103.2	15.3	0.3	16.2	136.3	29.8	3.6
12	कर्नाटक	218.4	134.5	36.4	1.6	56.3	128.0	20.2	3.9
13	केरळ	18.0	67.6	20.0	3.0	52.1	127.7	54.7	7.3
14	मध्य प्रदेश	390.8	94.9	52.0	1.6	50.3	182.3	25.1	2.6
15	महाराष्ट्र	127.2	124.8	N. A	1.3	54.3	141.0	16.5	3.9
16	मणिपूर	221.4	52.9	16.3	0.6	14.8	100.0	74.3	0.8
17	मेघालय	108.0	0.0	43.1	0.5	11.4	122.7	76.0	3.1
18	मिझोराम	66.7	20.9	14.9	0.6	6.9	134.0	84.5	2.1
19	नागालँड	261.3	0.0	24.2	0.7	23.2	137.9	73.9	2.2
20	ओडिशा	209.1	123.0	29.2	1.0	26.3	113.8	33.5	3.2
21	पंजाब	1005.9	243.2	98.5	2.1	81.9	189.9	3.7	2.3
22	राजस्थान	307.9	62.4	42.8	1.3	52.7	152.6	4.9	2.6
23	सिक्कीम	136.3	0.0	8.6	0.7	10.9	210.0	47.1	0.5
24	तामीळनाडू	141.9	166.1	57.4	1.1	36.4	125.4	20.3	3.4
25	तेलंगणा	339.0	197.8	61.3	1.7	49.1	136.0	18.9	2.5
26	त्रिपूरा	214.2	40.3	24.2	0.9	24.3	190.7	73.6	2.2
27	उत्तर प्रदेश	253.0	190.8	84.8	0.9	67.9	165.6	6.2	3.1
28	उत्तराखंड	176.4	159.6	52.6	0.4	11.9	160.5	45.4	1.9
29	पश्चिम बंगाल	204.4	158.3	65.7	1.0	59.2	192.4	19.0	2.6
	भारत[§]	229.0	139.0	53.1	1.2	42.6	151.1	21.7	2.9

§ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

/ Not available

Number of cultivators is based on Census 2011

+ All Lands, more than one ha. in area, with a tree canopy density of more than 10 per cent irrespective of ownership and legal status, it also includes orchards, bamboo and palm.

/ It comprises of tree patches outside the recorded forest area exclusive of forest cover and less than the minimum mappable area (1 ha)

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

वार्षिक उद्योग पाहणी/Annual Survey of Industries				रोजगार असलेल्या व्यक्तींची टक्केवारी#/ Percentage of employed persons#			States
कारखान्यांची संख्या/ Factories (no.)	कामगार ('०००)/ Workers (000)	प्रति कामगार स्थूल उत्पादन ('०००)/ Gross output Per worker ('000)	प्रति कामगार निव्वळ मूल्यवृद्धी ('०००)/ Net value added Per worker ('000)	ग्रामीण/ Rural	नागरी/ Urban	Reference year or Date	
(२०१९-२०)				(२०२०-२१)		(2)	
(55)	(56)	(57)	(58)	(59)	(60)	(2)	
16,924	542	7,391	701	49.9	39.4	Andhra Pradesh	
116	2	3,024	414	36.5	30.3	Arunachal Pradesh	
5,196	219	3,535	694	38.4	35.8	Assam	
3,429	108	7,027	556	26.7	24.8	Bihar	
3,892	186	8,914	1,039	51.2	36.6	Chhattisgarh	
3,259	71	6,546	809	32.4	33.8	Delhi	
711	52	8,826	2,522	36.8	34.6	Goa	
28,479	1,590	10,250	1,197	46.9	38.2	Gujarat	
11,252	806	7,397	817	33.6	32.2	Haryana	
2,687	167	7,019	1,701	56.8	41.6	Himachal Pradesh	
2,875	169	8,117	1,304	44.8	32.2	Jharkhand	
14,169	840	6,632	1,047	46.2	38.9	Karnataka	
7,796	261	8,218	713	39.9	34.9	Kerala	
4,771	316	9,167	1,045	47.7	37.2	Madhya Pradesh	
25,610	1,455	8,522	1,223	46.5	36.7	Maharashtra	
204	6	878	153	30.2	31.4	Manipur	
158	11	6,962	1,169	39.6	34.3	Meghalaya	
215	1	445	178	47.0	39.7	Mizoram	
190	5	1,130	242	42.2	29.7	Nagaland	
3,079	233	11,853	1,168	42.4	37.9	Odisha	
13,092	529	4,038	549	36.8	37.3	Punjab	
9,694	475	6,930	1,079	42.8	31.5	Rajasthan	
84	17	11,253	5,404	64.8	49.3	Sikkim	
38,837	2,209	4,198	599	49.8	41.5	Tamil Nadu	
15,271	656	3,884	750	51.8	37.6	Telangana	
657	20	848	142	43.2	36.8	Tripura	
16,184	887	6,344	817	35.3	31.2	Uttar Pradesh	
2,969	343	7,009	1,417	39.1	33.1	Uttarakhand	
9,650	580	6,166	642	43.1	40.9	West Bengal	
2,46,504	13,058	6,879	929	41.3	36.3	India[§]	

§ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

श्रमशक्ती पाहणी (जुलै, २०२० ते जून, २०२१) वार्षिक अहवालावर आधारित / Data based on Annual Report-Periodic Labour Force Survey, (July 2020-June 2021)

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक / Sr. No.	राज्य	बेरोजगारीचा दर # / Unemployment Rate #		श्रमशक्ती सहभाग दर #/ Labour force participation Rate #		आर्थिक गणना / Economic Census			
		ग्रामीण/ Rural	नागरी/ Urban	ग्रामीण/ Rural	नागरी/ Urban	दर लाख लोकसंख्येमागे आस्थापनांची संख्या/ No. of establish- ments per lakh population	दर लाख लोकसंख्येमागे आस्थापनांमधील रोजगारांची संख्या/ Employment in establish-ment per lakh population	दर लाख लोकसंख्येमागे आस्थापनांची संख्या/ No. of establish- ments per lakh population	दर लाख लोकसंख्येमागे आस्थापनांमधील रोजगारांची संख्या/ Employment in establish-ment per lakh population
(1)	(2)	(61)	(62)	(63)	(64)	(65)	(66)	(67)	(68)
	संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(२०२०-२१)				सहावी आर्थिक गणना (२०१३) / 6 th Economic Census (2013)		पाचवी आर्थिक गणना (२००५) / 5 th Economic Census (2005)	
1	आंध्र प्रदेश	3.3	6.0	51.6	41.9	8,558	17,329	5,413	12,592
2	अरुणाचल प्रदेश	4.8	10.6	38.3	33.9	2,632	7,873	2,395	9,199
3	आसाम	3.6	7.8	39.8	38.8	6,505	12,669	3,416	7,667
4	बिहार	4.2	9.6	27.9	27.5	1,640	3,116	1,358	2,516
5	छत्तीसगड	1.8	6.3	52.2	39.0	3,029	7,286	2,808	6,675
6	दिल्ली	5.8	6.3	34.4	36.0	5,214	17,988	4,766	22,367
7	गोवा	10	10.9	40.9	38.8	6,622	19,792	4,901	15,209
8	गुजरात	0.8	4.6	47.3	40.0	6,573	15,897	4,443	11,171
9	हरियाणा	5.4	8.1	35.5	35.1	4,595	12,767	3,641	9,803
10	हिमाचल प्रदेश	3	6.9	58.6	44.7	6,005	14,235	4,184	10,304
11	झारखंड	1.8	9.3	45.7	35.5	1,936	4,406	1,694	3,974
12	कर्नाटक	2.2	3.8	47.3	40.4	4,715	11,696	4,542	11,352
13	केरळ	8.9	11.6	43.8	39.5	10,043	20,711	8,395	17,164
14	मध्य प्रदेश	1.1	4.7	48.3	39.1	2,964	6,262	2,617	6,001
15	महाराष्ट्र	2.2	6.5	47.5	39.2	5,462	12,914	4,055	10,853
16	मणिपूर	3.8	9.9	31.4	34.9	8,942	15,936	4,189	9,443
17	मेघालय	0.7	7.1	39.9	36.9	3,558	9,755	3,328	9,694
18	मिझोराम	2.7	4.4	48.3	41.5	5,239	11,140	5,303	11,856
19	नागालँड	17.8	24	51.4	39.1	3,080	8,179	1,694	8,341
20	ओडिशा	5.0	7.8	44.6	41.2	4,977	10,287	4,705	9,526
21	पंजाब	6.2	6.1	39.2	39.7	5,454	13,145	4,154	10,473
22	राजस्थान	3.6	10.2	44.4	35.1	4,223	9,136	3,164	6,938
23	सिक्कीम	0.5	3.0	65.2	50.8	6,096	14,950	3,227	11,415
24	तामीळनाडू	4.8	5.8	52.3	44.0	6,971	16,210	6,821	15,481
25	तेलंगणा	3.4	7.7	53.6	40.7	5,964	15,818	3,786	13,145
26	त्रिपूरा	2.9	4.6	44.5	38.6	6,445	10,997	5,571	11,344
27	उत्तर प्रदेश	3.2	8.0	36.5	33.9	3,345	7,066	2,204	4,466
28	उत्तराखंड	5.5	10.5	41.4	37.0	3,908	10,416	3,534	8,020
29	पश्चिम बंगाल	3.2	4.4	44.5	42.7	6,470	13,041	4,929	11,761
	भारत[§]	3.3	6.7	42.7	38.9	4,832	10,846	3,776	9,109

§ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

श्रमशक्ती पाहणी (जुलै, २०२० ते जून, २०२१) वार्षिक अहवालावर आधारित / Data based on Annual Report-Periodic Labour Force Survey, (July 2020-June 2021)

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

दर लाख लोकसंख्येमागे विजेची स्थापित क्षमता (मे.वॅ.)/ Installed capacity of electricity per lakh population (MW)	दरडोई वीज निर्मिती (किलो वॅट तास)/ Per capita generation of electricity (kwh)	एकूण तांत्रिक व वाणिज्यिक हानी (टक्के)/ Aggregate Technical and Commercial Losses (Per cent)	वार्षिक वीजेचा दरडोई अंतिम वापर (किलो वॅट तास)/ Per capita ultimate consumption of electricity (kwh)				States
			एकूण/ Total	घरगुती/ Domestic	औद्योगिक/ Industrial	कृषि / Agriculture	
(३१-०३-२०२२)	(२०२१-२२)	(२०२०-२१)	(२०२१-२२)				Reference year or Date
(69)	(70)	(71)	(72)	(73)	(74)	(75)	(2)
43.37	1,182.03	27.25	1,196.12	343.86	355.01	266.83	Andhra Pradesh
9.24	1.38	44.87	336.53	134.92	137.47	0.04	Arunachal Pradesh
1.44	59.78	18.73	241.81	132.99	33.85	1.54	Assam
0.31	1.93	35.33	209.93	136.64	25.86	9.19	Bihar
57.24	2,891.71	20.40	847.38	216.80	317.47	199.81	Chhattisgarh
12.62	406.48	8.87	1,328.05	792.60	150.33	1.59	Delhi
4.37	10.76	12.94	2,567.87	818.57	1355.40	19.92	Goa
53.13	1,093.10	11.35	1,514.73	237.90	958.47	196.21	Gujarat
21.08	770.15	17.05	1,556.85	448.79	555.05	307.24	Haryana
53.34	1,601.79	14.02	1,375.33	331.42	808.27	11.48	Himachal Pradesh
6.39	385.09	41.36	596.95	152.76	377.17	4.59	Jharkhand
39.71	986.75	15.36	910.15	210.30	189.06	326.95	Karnataka
7.90	304.81	7.76	672.74	358.35	132.94	10.81	Kerala
21.93	829.35	41.47	769.54	203.20	141.99	311.59	Madhya Pradesh
28.90	1,008.53	25.54	1,136.66	245.83	424.49	290.01	Maharashtra
1.69	19.10	20.33	230.17	154.10	10.10	2.26	Manipur
11.28	2.03	30.88	456.15	201.33	202.01	0.04	Meghalaya
3.63	23.01	36.53	541.29	381.28	16.68	0.00	Mizoram
1.53	28.81	60.39	319.67	189.23	18.53	0.00	Nagaland
16.62	756.66	29.32	669.75	222.85	236.39	17.72	Odisha
94.44	1,255.76	18.03	1,756.46	485.68	645.75	412.85	Punjab
1.16	975.16	26.23	875.19	176.37	220.84	361.16	Rajasthan
136.59	5,993.91	29.37	647.94	171.57	375.08	0.00	Sikkim
35.45	743.67	13.81	1,331.50	443.91	498.68	175.55	Tamil Nadu
39.38	1,253.39	13.33	1,642.21	352.35	401.37	585.97	Telangana
3.98	138.77	37.36	256.98	156.95	11.62	9.57	Tripura
8.01	327.39	27.12	425.01	191.48	69.17	81.60	Uttar Pradesh
31.06	958.51	15.39	1,091.63	292.72	571.50	37.50	Uttarakhand
8.66	480.02	19.54	517.06	184.49	200.99	12.44	West Bengal
29.15	1,083.30	22.32	834.08	248.28	278.54	166.93	India^S

^S केंद्रशासित प्रदेश धरुन / Includes Union Territories

@ महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी लि.(महानिर्मिती), टाटा पॉवर, रिलायन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर, महावितरण, महाऊर्जा, केंद्रिय विद्युत प्रधिकरण / डब्ल्युआरपीसी / MAHAGENCO, Tata power, Reliance Infrastructure, MAHADISCOM, MEDA, CEA/WRPC # महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी लि. (महानिर्मिती), टाटा पॉवर, रिलायन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर, महावितरण, केंद्रिय विद्युत प्रधिकरण/ डब्ल्यु आरपीसी / MAHAGENCO, Tata power, Reliance Infrastructure, MAHADISCOM, CEA/WRPC

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	दर लाख लोकसंख्येमागे मोटर वाहनांची संख्या*/ Motor vehicles per lakh population (no.)*	प्रति शंभर चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे एकूण रस्त्यांची लांबी (किमी.)/ Total road length per hundred sq. km.of area (km)	प्रति शंभर चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे लोहमार्गाची लांबी (किमी.)/ Railway route length per hundred sq. km. of area (km)	दूरध्वनीची घनता (टक्केवारी) / Teledensity (per cent)	
					तारी / Wireline	बिनतारी / Wireless
	संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(३१-३-२०२०)	(३१-३-२०१९)	(३१-३-२०२२)	(३१-०३-२०२२)	
(1)	(2)	(76)	(77)	(78)	(79)	(80)
1	आंध्र प्रदेश	24,888	108	2.44	3.77	82.05
2	अरुणाचल प्रदेश	15,082	66	0.01	1.02	81.81
3	आसाम	12,493	509	3.28	0.59	67.91
4	बिहार	8,095	317	4.06	0.16	51.26
5	छत्तीसगड	23,817	78	0.87	0.79	67.36
6	दिल्ली	58,258	1,090	12.38	17.45	183.78
7	गोवा	93,746	505	1.87	4.40	134.58
8	गुजरात	38,669	127	2.53	1.49	93.86
9	हरियाणा	29,336	114	3.87	1.52	110.53
10	हिमाचल प्रदेश	23,216	132	0.56	1.63	136.81
11	झारखंड	13,242	102	3.25	0.61	56.94
12	कर्नाटक	39,200	187	1.88	4.02	96.09
13	केरळ	40,054	669	2.70	3.69	121.51
14	मध्य प्रदेश	21,328	118	1.68	0.93	66.14
15	महाराष्ट्र	30,482	207	1.90	3.53	99.17
16	मणिपूर	11,495	145	0.06	1.06	72.22
17	मेघालय	11,180	179	0.04	1.09	71.93
18	मिझोराम	22,095	77	0.01	2.06	111.67
19	नागालँड	23,845	228	0.15	0.74	70.41
20	ओडिशा	20,012	196	1.75	0.74	73.64
21	पंजाब	37,489	294	4.50	2.47	115.55
22	राजस्थान	24,392	92	1.77	0.86	78.76
23	सिक्कीम	8,040	172	0.00	0.85	140.33
24	तामीळनाडू	42,089	208	3.10	3.00	101.46
25	तेलंगणा	34,327	125	1.71	2.46	104.29
26	त्रिपूरा	13,600	430	2.53	0.90	73.52
27	उत्तर प्रदेश	15,206	184	3.65	0.47	68.37
28	उत्तराखंड	25,551	129	0.65	1.75	112.15
29	पश्चिम बंगाल	11,153	320	4.74	1.25	79.79
	भारत[§]	24,046	165	2.07	1.81	83.07

§ केंद्रशासित प्रदेश धरुन / Includes Union Territories

* अस्थायी/ Provisional

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

साक्षरतेची टक्केवारी/ Literacy percentage ^{††}			दर हजार लोकसंख्येमागे प्राथमिक व माध्यमिक शाळांमधील पटांवरील विद्यार्थ्यांची संख्या / Enrolment in primary and secondary schools per thousand population	स्थूल पटसंख्येचे प्रमाण / Gross Enrolment Ratio				States
पुरुष/ Male	स्त्रिया/ Female	एकूण/ Total		प्राथमिक व उच्च प्राथमिक स्तर (इयत्ता १ ली ते ८ वी) / Elementary Level (Std I-VIII)	माध्यमिक स्तर (इयत्ता ९ वी ते १० वी) / Secondary Level (Std IX-X)	उच्च माध्यमिक स्तर (इयत्ता ११ वी ते १२ वी) / Higher Secondary Level (Std XI-XII)	उच्च शिक्षण स्तर (वयोगट १८- २३ वर्षे) Higher Education Level (Agegroup 18-23 years)	
(२०११)			(२०२१-२२)	(२०२१-२२)			(२०२०-२१)	Reference year or Date
(81)	(82)	(83)	(84)	(85)	(86)	(87)	(88)	(2)
74.77	59.96	67.35	137	100.13	85.38	56.70	37.20	Andhra Pradesh
72.55	57.70	65.38	191	109.87	66.51	53.71	33.70	Arunachal Pradesh
77.85	66.27	72.19	186	109.86	74.48	40.04	17.50	Assam
71.20	51.50	61.80	202	96.23	64.94	35.88	15.90	Bihar
80.27	60.24	70.28	169	95.85	78.30	68.11	19.60	Chhattisgarh
90.94	80.76	86.21	176	121.15	111.24	95.01	47.60	Delhi
92.65	84.66	88.70	154	91.10	82.96	73.66	33.80	Goa
85.75	69.68	78.03	146	92.36	75.16	48.19	22.20	Gujarat
84.06	65.94	75.55	169	103.19	94.74	75.54	31.10	Haryana
89.53	75.93	82.80	150	106.14	94.10	94.08	38.70	Himachal Pradesh
76.84	55.42	66.41	179	97.04	68.41	46.44	17.00	Jharkhand
82.47	68.08	75.36	158	107.09	94.73	56.60	36.00	Karnataka
96.11	92.07	94.00	140	101.02	97.85	85.04	43.20	Kerala
78.73	59.24	69.32	162	88.66	69.95	51.33	27.10	Madhya Pradesh
88.38	75.87	82.34	153	104.31	93.65	71.48	34.90	Maharashtra
83.58	70.26	76.94	174	117.58	75.99	69.85	37.80	Manipur
75.95	72.89	74.43	270	155.65	85.12	45.96	25.80	Meghalaya
93.35	89.27	91.33	204	137.52	93.36	61.30	26.80	Mizoram
82.75	76.11	79.55	151	87.33	62.22	35.83	17.30	Nagaland
81.59	64.01	72.87	149	95.36	80.36	43.58	20.70	Odisha
80.44	70.73	75.84	150	109.61	95.06	82.02	26.30	Punjab
79.19	52.12	66.11	188	101.78	79.23	70.33	26.10	Rajasthan
86.55	75.61	81.42	145	92.89	89.07	64.20	39.90	Sikkim
86.77	73.44	80.09	135	98.75	95.59	81.45	46.90	Tamil Nadu
75.04	57.99	66.34	158	110.21	94.06	64.84	39.10	Telangana
91.53	82.73	87.22	147	109.11	81.25	56.28	19.20	Tripura
77.28	57.18	67.68	181	98.07	69.26	50.65	23.20	Uttar Pradesh
87.40	70.01	78.82	176	113.15	89.85	78.77	45.70	Uttarakhand
81.69	70.54	76.26	154	108.45	88.20	62.00	21.30	West Bengal
80.88	64.63	72.98	166	100.13	79.56	79.56	27.30	India^S

\$ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

†† साक्षरतेची टक्केवारी सात वर्षे व त्यापेक्षा अधिक वयाच्या लोकसंख्येची आहे / The literacy rates relate to the population aged seven years and above.

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	स्त्री/पुरुष समानता निर्देशांक / Gender Parity Index				विद्यार्थी-शिक्षक प्रमाण / Pupil -Teacher Ratio			
		प्राथमिक व उच्च प्राथमिक स्तर (इयत्ता १ ली ते ८ वी)/ Elementary Level (Std I-VIII)	माध्यमिक स्तर (इयत्ता ९ वी ते १० वी)/ Secondary Level (Std IX-X)	उच्च माध्यमिक स्तर (इयत्ता ११ वी ते १२ वी)/ Higher Secondary Level (Std XI-XII)	उच्च शिक्षण स्तर (वयोगट १८-२३ वर्षे) Higher Education Level (Agegroup 18-23 years)	प्राथमिक स्तर (इयत्ता १ ली ते ५ वी)/ Primary Level (Std I-V)	उच्च प्राथमिक स्तर (इयत्ता ६ वी ते ८ वी)/ Upper Primary level (Std VI-VIII)	माध्यमिक स्तर (इयत्ता ९ वी ते १० वी)/ Secondary Level (Std IX-X)	उच्च माध्यमिक स्तर (इयत्ता ११ वी ते १२ वी)/ Higher secondary Level (Std XI-XII)
		संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२०-२१)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)	(२०२१-२२)
(1)	(2)	(89)	(90)	(91)	(92)	(93)	(94)	(95)	(96)
1	आंध्र प्रदेश	0.98	0.98	1.06	0.94	25	15	10	31
2	अरुणाचल प्रदेश	1.03	1.05	1.09	0.94	11	8	10	19
3	आसाम	1.07	1.20	1.11	1.09	21	14	11	20
4	बिहार	1.02	1.06	1.02	0.91	53	23	54	62
5	छत्तीसगड	1.00	1.08	1.17	1.18	20	18	14	16
6	दिल्ली	1.05	1.02	1.09	1.04	33	32	27	21
7	गोवा	1.04	1.06	1.07	1.21	26	15	9	18
8	गुजरात	1.04	0.94	0.98	0.87	30	24	29	28
9	हरियाणा	1.00	0.97	1.01	1.16	25	19	12	14
10	हिमाचल प्रदेश	1.02	1.01	1.03	1.33	15	8	6	10
11	झारखंड	1.01	1.06	1.07	1.06	29	25	34	57
12	कर्नाटक	1.00	1.00	1.08	1.07	22	17	17	28
13	केरळ	0.99	0.99	1.08	1.52	27	21	14	21
14	मध्य प्रदेश	0.99	0.96	0.98	0.98	24	17	22	30
15	महाराष्ट्र	1.02	0.98	0.98	0.92	25	26	20	38
16	मणिपूर	1.04	1.04	1.00	1.05	13	10	9	15
17	मेघालय	1.07	1.24	1.34	1.28	20	13	11	19
18	मिझोराम	1.01	1.10	1.15	1.05	15	7	9	14
19	नागालँड	1.07	1.16	1.18	1.26	11	7	10	17
20	ओडिशा	1.00	1.01	1.09	0.94	17	15	18	35
21	पंजाब	1.00	1.01	1.02	1.22	25	19	10	17
22	राजस्थान	1.00	0.92	0.90	1.00	25	13	10	18
23	सिक्कीम	0.96	1.07	1.27	1.21	6	8	8	11
24	तामीळनाडू	1.01	1.00	1.11	1.07	19	14	12	21
25	तेलंगणा	1.00	1.01	1.06	1.09	20	13	9	28
26	त्रिपुरा	1.04	1.08	1.15	0.92	18	19	13	15
27	उत्तर प्रदेश	1.04	0.92	0.92	1.09	28	25	26	38
28	उत्तराखंड	1.04	1.02	1.04	1.14	18	16	11	16
29	पश्चिम बंगाल	1.01	1.12	1.31	1.10	26	28	16	27
	भारत [§]	1.02	1.00	1.02	1.05	26	19	17	27

§ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

गळतीचे प्रमाण / Drop- Out Rates						शिक्षकांची प्रति शाळा सरासरी संख्या / Average number of Teachers per school	स्त्री शिक्षकांची टक्केवारी / Percentage of female Teachers	States
प्राथमिक स्तर (इयत्ता १ ली ते ५ वी)/ Primary Level (Std I-V)		उच्च प्राथमिक स्तर (इयत्ता ६ वी ते ८ वी)/ Upper Primary Level (Std VI-VIII)		माध्यमिक स्तर (इयत्ता ९ वी ते १० वी)/ Secondary Level (Std IX-X)				
मुले/ Boys	मुली / Girls	मुले / Boys	मुली / Girls	मुले/ Boys	मुली / Girls			
(२०२१-२२)								Reference year or Date
(97)	(98)	(99)	(100)	(101)	(102)	(103)	(104)	(2)
0.00	0.00	1.72	1.50	17.52	14.97	5.2	50.53	Andhra Pradesh
9.26	9.24	4.82	8.44	11.20	12.25	6.6	48.52	Arunachal Pradesh
6.84	5.17	10.10	7.61	19.78	20.66	5.8	41.01	Assam
0.00	0.00	4.03	5.21	19.48	21.42	6.3	40.27	Bihar
0.96	0.58	4.84	3.33	11.50	8.05	4.6	47.90	Chhattisgarh
0.00	0.00	0.00	0.00	5.85	3.71	27.0	73.51	Delhi
0.00	0.00	0.00	0.00	12.05	5.45	9.2	80.51	Goa
0.00	0.00	4.23	5.76	19.39	15.89	7.0	53.88	Gujarat
0.00	0.00	0.25	0.19	6.68	4.94	10.0	62.52	Haryana
0.00	0.00	0.62	0.53	1.96	0.90	5.6	51.88	Himachal Pradesh
2.36	1.14	3.70	4.00	9.68	8.94	4.7	39.50	Jharkhand
0.00	0.00	1.10	1.06	16.16	13.02	5.6	58.23	Karnataka
0.00	0.00	0.00	0.00	6.85	4.06	16.5	79.44	Kerala
3.24	2.91	8.63	9.01	10.55	9.67	4.8	47.11	Madhya Pradesh
0.04	0.00	1.47	1.60	10.81	10.61	6.8	48.41	Maharashtra
13.54	12.96	5.95	5.21	1.35	1.21	9.2	54.31	Manipur
11.08	8.58	12.04	9.40	23.28	20.37	3.8	58.42	Meghalaya
7.08	5.58	3.78	1.64	13.06	10.83	6.0	47.12	Mizoram
5.57	4.49	4.64	3.36	18.92	16.19	11.6	55.56	Nagaland
0.00	0.00	8.04	6.53	29.22	25.24	5.3	46.45	Odisha
1.60	0.95	8.67	7.13	18.27	15.96	9.3	75.23	Punjab
3.80	3.30	4.43	4.20	7.78	7.49	6.8	39.66	Rajasthan
2.90	0.48	0.00	0.00	14.55	9.48	10.8	60.02	Sikkim
0.00	0.00	0.00	0.00	6.31	2.52	9.7	75.03	Tamil Nadu
0.00	0.00	3.40	2.87	14.49	12.94	7.4	60.59	Telangana
1.16	0.95	4.75	4.26	8.53	8.15	7.4	34.95	Tripura
2.40	2.98	1.25	4.65	9.45	10.01	5.8	45.68	Uttar Pradesh
0.97	0.51	2.99	2.36	5.37	4.63	5.4	55.00	Uttarakhand
9.07	8.15	0.00	0.00	18.37	17.66	6.1	43.62	West Bengal
1.55	1.35	2.74	3.31	12.96	12.25	6.4	51.30	India^S

\$ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

राज्य	जन्माच्या वेळेची आयुर्मर्यादा (वर्षे) / Life expectancy at birth (years)		जन्म दर/ Birth rate	मृत्यु दर/ Death rate	अर्भक मृत्यु दर/ Infant mortality rate@	पाच वर्षाखालील बालकांचा मृत्युदर / Under five Mortality Rate	नवजात शिशू मृत्यु दर / Neo-natal Mortality Rate	एकूण जनन दर/ Total Fertility Rate	माता मृत्यु प्रमाण/ Maternal Mortality Ratio	
	पुरुष/ Male	स्त्रिया/ Female								
संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(२०१६-२०)		(२०२०)	(२०२०)	(२०२०)	(२०२०)	(२०२०)	(२०२०)	(२०१८-२०)	
(1)	(2)	(105)	(106)	(107)	(108)	(109)	(110)	(111)	(112)	(113)
1	आंध्र प्रदेश	69.1	72.2	15.7	6.3	24	27	17	1.5	45
2	अरुणाचल प्रदेश	N A	N A	17.3	5.7	21	N A	N A	N A	N A
3	आसाम	67.3	68.6	20.8	6.2	36	40	19	2.1	195
4	बिहार	69.7	69.2	25.5	5.4	27	30	21	3.0	118
5	छत्तीसगड	63.5	66.8	22.0	7.9	38	41	26	2.2	137
6	दिल्ली	74.1	77.7	14.2	3.6	12	14	9	1.4	N A
7	गोवा	N A	N A	12.1	5.9	5	N A	N A	N A	N A
8	गुजरात	68.1	73.2	19.3	5.6	23	24	16	2.0	57
9	हरियाणा	67.3	73.0	19.9	6.1	28	33	19	2.0	110
10	हिमाचल प्रदेश	70.3	77.5	15.3	6.8	17	24	13	1.5	N A
11	झारखंड	70.5	68.9	22.0	5.2	25	27	17	2.4	56
12	कर्नाटक	67.9	71.9	16.5	6.2	19	21	14	1.6	69
13	केरळ	71.9	78.0	13.2	7.0	6	8	4	1.5	19
14	मध्य प्रदेश	65.5	69.5	24.1	6.5	43	51	31	2.6	173
15	महाराष्ट्र	71.6	74.3	15.0	5.5	16	18	11	1.5	33
16	मणिपूर	N A	N A	13.3	4.3	6	N A	N A	N A	N A
17	मेघालय	N A	N A	22.9	5.3	29	N A	N A	N A	N A
18	मिझोराम	N A	N A	14.4	4.2	3	N A	N A	N A	N A
19	नागालँड	N A	N A	12.5	3.7	4	N A	N A	N A	N A
20	ओडिशा	69.1	71.4	17.7	7.3	36	39	28	1.8	119
21	पंजाब	70.8	74.5	14.3	7.2	18	22	12	1.5	105
22	राजस्थान	67.1	71.7	23.5	5.6	32	40	23	2.4	113
23	सिक्कीम	N A	N A	15.6	4.1	5	N A	N A	N A	N A
24	तामीळनाडू	71.0	75.5	13.8	6.1	13	13	9	1.4	54
25	तेलंगणा	68.7	71.4	16.4	6.0	21	23	15	1.5	43
26	त्रिपूरा	N A	N A	12.6	5.7	18	N A	N A	N A	N A
27	उत्तर प्रदेश	65.3	66.7	25.1	6.5	38	43	28	2.7	167
28	उत्तराखंड	67.5	73.9	16.6	6.3	24	26	17	1.8	103
29	पश्चिम बंगाल	71.1	73.6	14.6	5.5	19	22	14	1.4	103
	भारत[§]	68.6	71.4	19.5	6.0	28	32	20	2.0	97

§ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories N A उपलब्ध नाही / Not available

@ छोट्या राज्यांचे व केंद्रशासित प्रदेशांचे अर्भक मृत्यु दर हे २०१८-२० या तीन वर्षांच्या कालावधीवर आधारित / Infant Mortality Rates for smaller States and U.T.s are based on three year, 2018-20

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

स्त्रियांचे लगनाच्या वेळेचे सरासरी वय/ Mean age at effective marriage (females)	संपूर्ण लसीकरण झालेल्या बालकांची टक्केवारी/ Per cent of children fully immunised	महिलांवरील अत्याचार (संख्या)/ Crimes against women (no.)	बालकांवरील अत्याचार (संख्या) / Crimes against children (no.)	दर लाख लोकसंख्येमागे रास्त भाव धान्य / शिधावाटप दुकानांची संख्या Number of fair price / ration shops per lakh population	दारिद्र्य रेषेखालील लोकसंख्येची टक्केवारी/ Percentage of population Below Poverty Line	शौचालय सुविधा उपलब्ध असलेल्या कुटुंबांची टक्केवारी / Percentage of households having access to latrine facility	मानव विकास निर्देशांक/ Human Development Index	States
(२०२०)	(२०१७-१८)	(२०२१)	(२०२१)	(३१-०१-२०२२)	(२०११-१२)	(२०११)	(२०१९)	Reference year or Date
(114)	(115)	(116)	(117)	(118)	(119)	(120)	(121)	(2)
22.5	73.6	17,752	2,669	71	9.20 [^]	52.0 [^]	0.642	Andhra Pradesh
N A	41.3	366	162	128	34.67	65.2	0.677	Arunachal Pradesh
22.9	46.1	29,046	5,282	98	31.98	66.8	0.609	Assam
22.2	48.1	17,950	6,894	38	33.74	24.2	0.581	Bihar
21.6	65.2	7,344	6,001	45	39.93	26.0	0.617	Chhattisgarh
24.4	47.8	14,277	7,118	10	9.91	96.7	0.744	Delhi
N A	59.7	224	151	31	5.09	83.6	0.765	Goa
23.6	59.6	7,348	4,515	22	16.63	59.6	0.650	Gujarat
23.3	72.1	16,658	5,700	35	11.16	70.2	0.704	Haryana
24.1	72.0	1,599	740	68	8.06	70.3	0.717	Himachal Pradesh
21.0	61.7	8,110	1,867	63	36.96	23.0	0.600	Jharkhand
22.8	72.8	14,468	7,261	30	20.91	55.0	0.679	Karnataka
23.4	62.8	13,539	4,536	40	7.05	96.2	0.766	Kerala
21.8	58.4	30,673	19,173	29	31.65	30.0	0.607	Madhya Pradesh
23.7	58.6	39,526	17,261	43	17.35	66.0	0.701	Maharashtra
N A	75.1	302	143	91	36.89	89.3	0.691	Manipur
N A	52.0	685	481	144	11.87	65.7	0.654	Meghalaya
N A	73.4	176	122	102	20.40	93.4	0.701	Mizoram
N A	12.8	54	51	76	18.88	83.5	0.683	Nagaland
22.0	66.8	31,352	7,899	27	32.59	23.4	0.608	Odisha
24.4	61.8	5,662	2,556	60	8.26	80.5	0.707	Punjab
22.9	57.3	40,738	7,653	34	14.71	35.7	0.650	Rajasthan
N A	65.1	130	149	194	8.19	88.7	0.715	Sikkim
23.5	57.5	8,501	6,064	45	11.28	54.3	0.699	Tamil Nadu
23.0	70.1	20,865	5,667	45	-	-	0.658	Telangana
N A	39.6	807	236	46	14.05	88.5	0.640	Tripura
22.5	54.6	56,083	16,838	34	29.43	37.0	0.603	Uttar Pradesh
23.4	70.5	3,431	1,245	80	11.26	66.9	0.684	Uttarakhand
21.0	66.2	35,884	9,523	21	19.98	61.4	0.636	West Bengal
22.7	59.2	4,28,278	1,49,404	40	21.92	50.2	0.645	India^S

\$ केंद्रशासित प्रदेश धरुन / Includes Union Territories

N A उपलब्ध नाही / Not available

[^] तेलंगणा समाविष्ट / Including Telangana

